

Debreceni Katolikus Figyelő

109

A Szent Anna-főplébánia értesítője

*Ma a Szűz a legfelsőbb
Lényt szüli, és a föld
a Befogadhatatlannak
istállót ajánl fel*

Hitünk titkai

2. rész

Ismerjük meg és sajátítsuk el a II. Vatikáni zsinat egyházzól szóló dogmatikai fejtegetéseiben (Lumen Gentium) megfogalmazott tanítást a Boldogságos Szűz Máriáról Krisztus és az egyház misztériumában!

A Szent Szűz és az egyetlen közvetítő, Krisztus

Az Apostol szavai szerint egyetlen közvetítőnk van: „Hiszen egy az Isten, egy a közvetítő Isten és ember között, az ember Krisztus Jézus, aki váltságdíj adta magát mindenkiért” (1Tim 2,5–6). Mária anyai feladata semmiképp sem homályosítja el, nem is csökkenti Krisztusnak ezt az egyetlen közvetítő szerepét, hanem éppen erejét mutatja meg. A Boldogságos Szűz minden hatása az emberekre az üdvösség rendjében nem a dolog belső természetéből, hanem az isteni tetszésből ered és Krisztus túláradó érdemeiből fakad, Krisztus közvetítésén alapul, teljesen ettől függ és minden hatékonyságát belőle meríti; a hívőknek Krisztussal való egyesülését pedig egyáltalán nem akadályozza, hanem éppen előmozdítja.

Közreműködése az üdvösség művében

A Boldogságos Szűz, akit az isteni Gondviselés terve az Ige megtestesülésével kapcsolatban eleve Isten anyjának rendelt, itt a földön isteni Üdvözítőnk anyja, másokat messze fölülmúló, nagylelkű társa és az Úr alázatos szolgálója lett. Krisztust méhébe fogadva, e világra szülve, gondozva, a templomban az Atyának bemutatva, és a kereszten haldokló Fiával együtt szenvedve – engedelmségével, hitével, reményével és lángoló szeretetével – egyedülálló módon együttműködött az Üdvözítő művével a lelkek természetfölötti életének helyreállítására. Éppen ezért a kegyelem rendjében anyánk.

Alárendelt üdvösségszerző szerep

Máriának ez az anyasága a kegyelem rendjében szüntelenül megmarad az anyagi üdvözletkor hittel adott beleegyezéstől kezdve – melyben a kereszttel is vonakodás nélkül kitarthat – egészen az összes választott örök beteljesedéséig. Mert ezt az üdvösséges feladatot a mennybevételekor sem tette le, hanem szüntelen közbenjárásával kieszközöli nekünk az örök üdvösség ajándékait. Anyai szeretetével gondoskodik Fia testvéreiről, akik még zarándokok, s veszedelmek között forognak és szorongatások érik őket, míg el nem érkeznek a boldog hazába. Ezért nevezik a Boldogságos Szűzet az Egyházban Szószólónak, Segítőnek, Oltalmazónak, Közbenjárónak. Természetesen ezeket úgy kell érteni, hogy ne csökkentsék Krisztus, az egyetlen Közvetítő méltóságát és hatóerejét, és ahhoz semmit hozzá ne adjanak.

Nincs ugyanis teremtmény, akit a megtestesült Igével és Megváltóval egy sorba lehetne állítani; hanem miként Krisztus papságában másképpen részesednek a fölszentelt szolgák, mint a hívő...

folytatás a 2. oldalon

nép, s miként Isten egyetlen jósága valóban sokféleképpen árad szét a teremtményekben, úgy a Megváltó egyedülálló közvetítése sem zárja ki, hanem életre hívja a teremtményekben az egy forrásból merítő változatos részvételt.

Máriának ezt az alárendelt szerepét az Egyház kételkedés nélkül vallja, szüntelenül tapasztalja, és a hívők szívének ajánlja, hogy ennek az anyai oltalomnak támogatásával bensőségesebben ragaszkodjanak a Közvetítőhöz és Üdvözítőhöz.

A Szűz és Anya az Egyház előképe

A Boldogságos Szűz azonban az istenanyaság ajándéka és feladata – mely Őt megváltó Fiával egyesíti –, s egyedülálló kegyelmei és ajándékai által az Egyházzal is bensőséges kapcsolatban van: az Istenszülő a hit, a szeretet és a Krisztussal való tökéletes egység rendjében az Egyház előképe, miként már Szent Ambrosius tanította. A joggal anyának és szűznek mondható Egyház misztériumában a Boldogságos Szűz Mária az első helyen áll, mert a szüzesség és az anyaság nagy-szerű és páratlan mintaképe.

Telvé hittel és engedelmességgel nem mást, mint az Atya Fiát szülte a világra, mégpedig férfit nem ismerve, a Szentlélek erejéből, mint egy új Éva, aki nem az őskígyónak, hanem Isten hírnökének hitt, kételkedést nem ismerő hittel. A Fiút pedig, akit e világra szült, Isten elsőszülötté tette a sok testvér (vö. Róm 8,29), vagyis a hívők között, kiknek születésében és fölnevelésében anyai szeretettel működik közre.

Az Egyház is szűz és anya

Az Egyház, miközben Mária titokzatos szentségét szemléli, szeretetét követi és hűségesen teljesíti az Atya akaratát, Isten ígéjének hívő elfogadása által maga is anya lesz: az igehirdetéssel és a keresztség-

gel ugyanis új, halhatatlan életre szüli a Szentlélektől fogant és az Istenből született fiaikat. És szűz is az Egyház: sértetlenül és tisztán megőrzi a Vőlegényének adott szavát, és Urának anyját követve, a Szentlélek erejével szűziesen őrzi a sértetlen hitet, a szilárd reményt és az őszinte szeretetet.

Szűz Mária követendő erényei

Míg azonban az Egyház a Boldogságos Szűz személyében már elérkezett a tökéletességre, s ezért ránc és szeplő nélkül való (vö. Ef 5,27), a keresztyének még csak törekszenek a bűn legyőzésére és az életszentségben való növekedésre; ezért Máriára emelik szemüket, minthogy ő az erények mintaképeként tündöklék a kiválasztottak egész közössége előtt. Amikor az Egyház áhítattal elmélkedik róla és az emberré lett Igének világosságában szemléli őt, tisztelettudó lélekkel hatol beljebb a megtestesülés mélységes titkába, és egyre jobban hasonlóná válik vőlegényéhez. Mária ugyanis oly benső helyet foglal el az üdvösség történetében, hogy a hit legfőbb titkait egyesíti és tükrözi magában; ezért dicsérete és tisztelete hatékonyan hívja Fiához, Fiának áldozatához és az Atya szeretetéhez a hívőket. Az Egyház viszont – mikor Krisztus dicsőségéért fárad – egyre hasonlóbá lesz magasztos Előképéhez, mert folytonosan fejlődik a hitben, a reményben, a szeretetben, s mindenütt keresi és megteszi Isten akaratát. Ezért az Egyház apostoli munkájában is méltán tekint föl arra, aki világra szülte Krisztust, aki azért fogantatott a Szentlélektől és született a Szűztől, hogy az Egyház által a hívők szívében is megszülessék és felnövekedjék. A Szent Szűz a maga életében annak az anyai érzületnek a példája, melynek el kell töltenie az apostoli küldetésű Egyház minden munkatársát, aki az emberek újjászületéséért fáradozik.

A BOLDOGSÁGOS SZŰZ TISZTELETÉRŐL AZ EGYHÁZBAN

A tisztelet lényege és alapja

Máriát, akit az isteni kegyelem a Fiú után az angyalok és emberek fölé magasztalt mint Isten szentséges anyját, mivel részese volt Krisztus misztériumainak, méltán tiszteli az Egyház különleges tisztelettel. És valóban, a legősibb koroktól fogva „Istenszülő” néven tisztelik a Boldogságos Szűzet, és a hívők minden veszedelmükben és ínségükben az ő oltalma alá futnak könyörgésükkel. Különösen az efezusi zsinat óta növekedett meg csodálatosan Isten népének Mária-kultusza, tiszteletben és szeretetben, segítségül hívásban és követésben, az ő prófétai szava szerint: „Boldognak mond engem minden nemzedék, mert nagyot tett velem ő, a Hatalmas” (Lk 1,48). Ez a tisztelet,

ahogyan az Egyházban mindig él, teljesen egyedülálló ugyan, mégis lényege szerint más, mint az imádás, mellyel a megtestesült Igét, valamint az Atyát és a Szentlelket imádjuk, s melyre a Mária-tisztelet nagyon is ráhangol. A Mária-tisztelet különféle formái – melyeket az Egyház a józan tanítás és ortodox tanítás határain belül a korok és helyek körülményeinek megfelelően és a hívők sajátosságaihoz és képességeihez alkalmazkodva jóváhagyott –, azt eredményezik, hogy miközben az anyát tiszteljük, a Fiút, akiért minden teremtetett (vö. Kol 1,15–16), s akiben az örök Atyának tetszése szerint az egész teljesség lakozik (Kol 1,19) valóban megismerjük, szeretjük, dicsőítjük és megtartjuk parancsait.

Lelkipásztori útmutatás

A Szentséges Zsinat jól átgondoltan adja elő ezt a katolikus tanítást, s egyúttal inti az Egyház minden gyermekét, hogy nagylelkűen ápolja a Boldogságos Szűz tiszteletét, különösen liturgikus kultuszát, becsülje nagyra azokat a Máriát tisztelő szokásokat és ájtatosságokat, melyeket a Tanítóhivatal ajánlott a századok folyamán. Vallásos lelkülettel tartsák meg a régebbi korokban kelt határozatokat Krisztus, a Boldogságos Szűz és a szentek képeinek tiszteletéről. A hittudósokat és az isteni Ige hirdetőit pedig nyomatékosan buzdítja, hogy gondosan tartózkodjanak minden hamis túlzástól, de az indokolatlan szűkeblúségtől is az Istenszülő páratlan méltóságának szemléltetésében. A Tanítóhivatal vezetése mellett

tanulmányozzák a Szentírást, a szentatyákat, az egyháztanítókat és az Egyház liturgikus hagyományait, hogy helyesen világíthassák meg a Boldogságos Szűz szerepét és kiváltságait, melyek mindig Krisztusra irányulnak, aki minden igazság, szentség és jámborság forrása. Gondosan tartózkodjanak szavaikban és tetteikben mindentől, ami az Egyház igazi tanítását illetően megtéveszthetné az elkülönült testvéreket vagy bárki mást. Fontolják meg továbbá a hívők, hogy a valódi áhitat nem természetlen és átmeneti érzelméből áll, nem is valamilyen hiszékenységből; ellenkezőleg az igaz hitből indul ki, mely elismerteti velünk Isten anyjának kiválóságát, és iránta gyermeki szeretetre és erényeinek utánzására buzdít.

MÁRIA A BIZTOS REMÉNY ÉS A VIGASZTALÁS JELE ISTEN ZARÁNDOK NÉPE SZÁMÁRA

Szűz Mária a reménység jele

Amint Jézus anyja a mennyben testében és lelkében már megdicsőülten mintaképe és kezdete annak az Egyháznak, melynek az eljövendő világkorszakban kell teljessé válnia, ugyanúgy ezen a földön mindaddig, amíg el nem jön az Úr napja (vö. 2Pt 3,10), a biztos remény és vigasztalás jeleként ragyog Isten zarándok népe számára.

Legyen szószólónk!

Nagy örömet és vigasztalást szerez e Szentséges Zsinatnak, hogy az elkülönült testvérek közt is vannak, akik megadják Urunk és Üdvözítőnk Anyjának az őt megillető tiszteletet. Különösen a keletiek azok, akik tüzes lendülettel és áhítatos lélekkel tisztelik a mindenkor szűz Istenszülőt. Minden Krisztus-hívő állandóan könyörögjön Isten és az emberek Anyjához, hogy ő, aki már a kezdetnél is támogatta imájával az Egyházat, most a mennyben a szentek és az angyalok fölé fölmagasztalva mindaddig legyen szószólónk Fiánál, a szentek közösségében, amíg a világ népei – akár a keresztény névvel ékeskednek, akár még nem ismerik Üdvözítőjüket – békességgel és egyetértően boldogan össze nem gyűlnek az Isten egyetlen népében a szent és oszthatatlan Háromság dicsőségére.

Debreceni Katolikus Figyelő • A debreceni Szent Anna-főplébánia értesítője • Megjelenik évente négyszer

Felelős kiadó: dr. Krakomperger Zoltán

Szerkesztőség: Szent Anna-főplébánia
4024 Debrecen, Szent Anna u. 21.

Telefon: (06-52) 536-652

E-mail: szentannapl@gmail.com

Főszerkesztő: Záborszky László

E-mail: akolitus@freemail.hu;

Munkatársak: Barna Attila, Miklós Malvina

Tördelés: Győri Attila

Fotók: Feketéné Nagy Magdolna,
Kovács Ágnes,
Szalontainé Virágh Viktória

Nyomdai munkák: Kentaur Nyomda

Igazgató: Hajdú Károly

Az antifónás zsoltározás

2. rész

MILYEN HASZNA VAN AZ ANTIFÓNÁS ZSOLTÁROZÁSNAK? – FOLYTATÁS

Egyik legnagyobb keresztény gondolkodó, Szent Ágoston így vélekedik a szent szövegek énekes megjelenítéséről: „Megfigyeltem, hogy a szent igék ének formájában bensőbbben és igazabban lendítik, tüzelik lelkemet a jámborságra, mint ének nélkül... Mennyi könnyem elfolyt akkor himnuszok és zsoltárok éneklése közben. Mélyen meghatottak a templomokban édesen csengő énekek. Beözönlöttek a hangok fülembe, szívemre rászállt az igazság harmatja, kigyulladtak bennem a jámbor érzések, megeredtek könnyeim s a könnyek igen jól estek nekem.”

Mint ahogy taglaltam, a gregorián ének képes egyedül Isten igéjének a megjelenítésére. Úgy gondolom, hogy a sugalmazott szövegeket akár a legjobb író, költő szövegével sem lehet lecserélni. A nyugati egyházszakadás után, amikor már a középkori iskolaforma megszűnik, nem volt rá mód, hogy a gregoriánt kisebb templomokban alkalmazzák. Ezért kialakult egy olyan gyakorlat, hogy a nép népénekeket énekelt a liturgiában. Ez úgy volt lehetséges, hogy a szentmisét bemutató áldozópap kötelezően minden szöveget elimádkozott, így ugyan megjelent a liturgiában az introitusok, communiok, stb. szövege is, azonban a nép előtt el voltak zárva ezeknek az énekeknek az üzenetei. Erről így rendelkezett az Egyház a Mediator Dei című enciklikában: „Azokon a helyeken, ahol él az évszázados vagy emberi emlékezetet meghaladó hagyomány, mégis énekelhetnek népnyelvű népénekeket az ünnepélyes Eucharisztikus Áldozat közben (énekes mise), ha előbb a liturgikus szövegeket már elénekelték latinul (ez, sajnos sok helyen nem valósult meg). A helyi Ordinárius megenged-

heti az efféle hagyomány folytatását, ha »úgy ítélik, hogy azt nem lenne bölcs megszakítani a helyi körülmények vagy a nép miatt.«. Nagyon sok helyen a mai gyakorlat nem sokban különbözik a régitől, és mivel az áldozópap már nem imádkozza el ezeknek a szövegeit, így sajnos kiesnek a liturgia gyakorlatából. Ott ahol a liturgikus énekeket használják, eljut a népig az egyház tanítása a liturgikus énekek szövegein keresztül is.

Dallamvilága típusdallamokra épül. Ezért nagyon gyorsan alkalmazható az anyanyelvű liturgiákon. Mint ahogy a középkorban is, a diákok ezen a reper-toáron keresztül tanultak meg írni, olvasni, ezeken az énekeken keresztül sajátították el a zenetanulást is, ezért úgy gondolom, hogy az egyházi iskolák is nagy haszonnal tudnák alkalmazni. A Magyar Graduale felhasználja Szunyogh Xavér értékes liturgikus magyarázatait, mert fontos, hogy a liturgián tevékenyen részt vevő nép értően tudjon bekapcsolódni az Istenimádásba.

Végül idézem Dobszay Lászlót: „Az antifónák éneklése egészségesebb alapra helyezi az énekesek, hívek és papok viszonyát az egyházi zenéhez. Az antifónákban válik világossá, hogy a liturgikus ének nem csupán egy hangulatos, a közösséget megmozdító élmény, nem jámbor frázisok halmaza, hanem az Egyház liturgiája keretében kimondott szentírási szó legillőbb megszólaltatása, a Szentírás és Szent hagyomány eleven szintézise, valamilyen értelemben maga is a kinyilatkoztatás hordozója.”

Vége

Dobos Mihály

Gondolatok az elfogadásról

„Minden életöröm és boldogság alapja, ha tudhatom, miért élek, miért vagyok egyedüli példány annyi milliárd ember közül, és mi az én egyedi feladatom az életben. Feladatot pedig valóban mindenki kapott az Alkotójától” – írja Gyökössi Endre a Mélységeken át – az öröm titkáig című könyvének hátoldalán.

Hogyan és miért jutott eszembe, hogy pont most írjak erről a témáról? Valószínű, hogy azért mert közeledik a karácsony és az év vége, amikor az emberek többsége, és ugyanúgy én is számot szoktam vetni az elmúlt év eseményeiről. Mostanában a környezetemben egyre többet hallom azt a szót elhangzani, hogy MIÉRT? Őszintén bevallom, hogy régebben magam is megkérdeztem az Urat, hogy: Miért adtad ezt Istenem? Kérdeztem ezeket főleg akkor, ha olyan dolog ért, ami nem volt kiszámítható, pl.: egy betegség, vagy más egyéb probléma esetén, ami negatív dolgot hozott az életembe. Aztán végiggondolva az eddig eltelt éveket rájöttem, hogy fel lehet tenni a miérteket, és végül azzal szembesülök, hogy – nagyapám szavaival élve – „Nem minden rossz jó ártalomra”.

Másrészt arra is rádöbbsentem, hogy a miértek után mindig megsegített az Isten, és felismertem azt is, hogy igaza volt az én örök optimista Édesanyjának, aki gyakran mondta: „Sose félj gyermekem, ha az Isten nyulat adott, akkor bokrot is ad hozzá!” Ezért ma már a feltett miértek után mindig azt válaszolom, amit az Úr Imájában is elimádkozunk, „legyen meg a Te akaratom”. Ha ezt ki tudjuk mondani, akkor a miérteknek a következményeit is el tudjuk fogadni. Ekkor meg fog nyugodni a lelkünk, mert megkapjuk a kérdésünkre a választ, valamint a felemelő kegyelemmel együtt az elfogadást is.

Böjte Csaba atya nagyon szépen fogalmazza meg erről a gondolatait *Az örömök útján* című könyvének 47. oldalán: „Minden ember a maga nagycsütörtökét, nagypéntekét előbb-utóbb meg fogja élni. A maga Golgotájára mindenki felmegy, akár kapálózik ellene, akár nem. Mennyivel szebb, ha az Isten kezét fogva, akarataiban megnyugodva, szereteteink által kísérve, példát mutatva jutunk fel oda!”

Tudom nem könnyű az elfogadás, de azon azért el kellene gondolkozni, hogy a kérdéseinket csak akkor tesszük fel, ha valamilyen negatív dolog ér bennünket. A pozitív dolgok esetén soha nem jut eszünkbe, hogy MIÉRT? Sajnos a kapott jót természetesnek vesszük,

ezért sok esetben meg sem köszönjük. Pedig, szerintem mindenképp el kellene adnunk az Istennek a jóért, a rosszakat pedig szó nélkül elfogadni.

Az én életemben is volt olyan, hogy úgy éreztem, most valamiért figyelmeztetett az Isten egy negatív eseménnyel, egy betegséggel, vagy egy kilátástalannak tűnő helyzettel. De aztán rájöttem, hogy ha odafigyelek ezekre a jelekre, és el tudom fogadni azoknak a következményeit is – legyen az bármilyen nehéz – akkor biztos lehetek benne, hogy meg fogja mutatni a kivezető utat és a megoldást is. Szerintem ezeket a jeleket azért kapjuk, hogy figyeljünk fel rá, valamit kér tőlünk. Pl.: azt, hogy életmódot változtassunk, vagy azt, hogy megerősítse a hitünket.

Ha a felismerésnek erre a fokára elérünk, akkor biztosan eljutunk odáig is, hogy a ránk mért dolgokat elfogadjuk. Tudom és tisztában vagyok azzal, hogy a negatív eseményekbe nagyon nehéz belenyugodni. Az én életemben is sok olyan dolog volt, amikor úgy éreztem, hogy kilátástalan lett az életem. Amikor megtudtuk, hogy nem lehet gyerekünk..., de akkor jött az elfogadás, és három gyermeket fogadtunk örökbe, akik ugyanolyan boldogságot hoztak az életünkbe, mintha én szültem volna Őket.

Volt olyan is, hogy éppen a munkahelyem szűnt meg és választanom kellett, hogyan tovább. Mit fogok csinálni özvegyen a három gyermekkel? Ugyanakkor jött velem szembe a megoldás, és meghívtak a bíróságra dolgozni.

Az a lényeg, hogy tudj szembenézni a gondokkal és kihívásokkal! Ezért elsősorban a célravezető lépéseket kell kigondolni, majd azok közül mindig a legjobbat kiválasztva, kemény munkával az álmodat valóra váltani, de mindezt csak határtalan hittel és bizalommal a lelkedben lehet csak elérni! Ezért Böjte Csaba atya gondolatait tartom a szemem előtt, és ennek megfelelően próbálom a még hátra lévő életemet leélni: „Nyugodt vagyok, bízom a gyermekeimben, hisz eddigi életemben nekem is kijutott megannyi botladozás, de minden elesés után megtapasztaltam, hogy «keljfeljancsi» létem mélyén a talpra állító ólom nem más, mint Isten, és ez a hit, mely bármilyen sötétségből talpra ránt!”

Kívánok minden olvasónak áldott békés karácsonyt és elfogadásokban gazdag Újévet.

Csicsovszkiné Dr. Szilassy Emília

A szeretet – Nemcsak karácsonyra!

A szív dolgai nem a külső látás ingere által keletkezett vonzalmak, annál sokkal többek, más, láthatatlan kötelékek elszakíthatatlan halmaza.

Ja, és azt hívják igaz szeretetnek.

RÉ

Karácsonyi képeslap

Advent első vasárnapja A vaksötét Hortobágyon robbog autóink. Szél zúg, nádas döng, száraz gazcsomó fut. Magasan tavakra húzó darvak krúgatnak riadt bánatost. Távol apró, ritka neonfények. Néhány évtizede e tájon történt: nyugat-német rokon az általa rajongásig kedvelt pusztaszéli falun sóhajt: „*Vajon Karácsony milyen szépen lenni itt!*”. A nép legyint: „*Szíp Karácsony, pusztába’, öreg, omladozó házak küzt, ahún kövezett út híján szekírkerék vágta, fagyott sárrög-csík kanyarog a havas vígtelenbe? No, azír mán, no, kutya jó dógába’ miket beszél ez a fricc!*”. Nem sejtik, nem csupán a markáns rézkarcyszerűséggel éles rajzú tájról szól, elsősorban róluk – (boldognak vélt) közjük vágyik. Mára félig lakatlanná ürült az a víg falu, pedig utcáit aszfaltozták, oldalukra kacér paloták nőttek, amikben padlótól plafonig érő karácsonyfa díszlett – rég. Úgy már tán soha többé: gyúlatlan tűzvihar perzselte-kormozta, idegen fény árnyként borult rá egy éj, behavazta valami furcsa tél, örökléltű jégvirág nyílik emléken. A Karácsony lehet még valahol szép? Bárhol, ha a szívekben azzá nő a fény!

Szenteste Sziporkázó csillagos ég, pufók arcú Hold mosolyog, szél süvít, a hőmérő -18 °C-on vacog! A Szent Annába igyekszem éjféle misére. A Tóócóskertben gyönyörködök: halogén lámpák deres fákra, bokrokra vetülő sárga fénye mesevilágot varázsol a havas-zúzmárás lakótelepből, a mogorva betondzsungel a villogó színes lámpáktól égig érő karácsonyfaerdő. A kispiacon vágok át, morgás hallik. Tévedés, horkolás az – néhány szerencsétlen sorsú a kofaasztalok keskeny bádogtetői alá vackolt. Egyikük moco-rog, dűnnyög, takarókazlából zsebrádiója sanzont zenél. Köszön. Pironkodva viszonzom, mintha tehetnék bajáról. „Templomba megy?” „Igen. Maga is jöhet. Hisz Istenben?” „Isten őrizz! (sic!) Látja, nekem mit jézuskáztak az angyalok.” Jó útravaló, fázni, unatkozni nem fogok! Koldusok láttán gyerekeim kérdezték: „Ugye, amikor pici babák voltak, őket is szerette valaki?” Felöltlik: falun nevelkedtem, ott akkoriban sosem láttam koldust. A kivert embert is befogadta valaki, legalább télvíz idején engedve, szunnyadhasson az állatok melege lehelte istállóban, jászol mélyén. Most nincsenek istállók, ha mégis, hideg-üresek, vagy lomtárak. A legelőket nem járja tehéncsorda, a kopár oldalakat juhnyáj. Istálló, barom, pásztor sehol. Óh, édes-kicsi Jézuska, hol, kik-mik között születnél ma világra? Vásárok, plázák (amikről Tamás István írja: „*A zokni-áruházban negyvenezer pár zokni között éppúgy nem lehet választani, mintha egyetlen zokni volna.*”) forgatagában bolyongó tömegek szívének haj-

lékában? Felém fordulsz, olvasom tekinteted: hagyja mindenki a másét, előbb sajátját nézze, készen-e? Önvizsgálat-ajánlás „*Az vesse rá az első követ...*” (Jn 8, 7) mintára. Felfogtam, végeztem, tisztuljak várakozó-üressé, testem-lelkem Istenfia-szülőháza ne legyen silány kacatok szemetesládája!

Vízkereszt Petőfi Sándor emlékére szokásos téli túráram rovom Hortobágyról Újszentmargitára. Ragyogó napsütés, metsző szembe szél, -20 °C. Didereg, szikrát szór a havas pusztá. A Papegyházi-templomromnál újra olvasom az evangéliumi szakaszt: *Jézus megkezesztelkedése* (Mt 3, 13-17). Korább hallottam: üzenetét (engedékenység, alázat, szolidaritás) mások felé megélve zárómondata így hangozhat: „*Ez az én szeretett gyermekem (Fiam helyett rám, terád, órá értve), akiben kedvem telik.*” Apro-pó. Gyors’ előkapom telefonom, gémeskúthoz dőlök, miként bő harminc éve kölcsönösen tesszük, gémberegett kezem SMS-t pötyög honi szerb volt egyetemista társamnak Szegedre, Ők ma ünneplik a Megváltó érkezését. Később eszembe jut: holnaptól farsangidő, szabad, sőt kötelező az álarc! Szükséges-e maskara az álarcossághoz? Ha ez a kétszínűség/kétarcúság, akkor fölösleges, ma Janus-arcúságnak is hívják. Nem hízelgő becézés, pedig Janus (január névadója) a legrégebb, legszentebb római isten, az át- s ki-bejárások, kapuk, kezdet és vég, az éber őrködés védőszelleme. Az eredetileg teljesen azonos arcai egyszerre tekintenek múltba-jövőbe, majd, a bölcsességet hangsúlyozva, az egyik ifjút, a másik aggastyánt ábrázolt. Sorolt erényeit nyomtákosította-tömörítette későbbi teljes alakos szobor-ábrázolása, kezében kulcs, bot, vagy pálca. Felidézem Szenteste koldusát: borostás, sorstól kérgesedett képe vajon nem a múlt kódéba vesző gyermekarcára húzott maszk? De! Valamire vonatkozóan mind epekedő koldusok, (más relációban) mind függőségi viszonyban lévők vagyunk. Ki-ki maga tudja, miféle kínokkal, örömmel jár látható vagy észrevétlen, teherként hordott vagy dédelgetett vágya, ami, esetleg teljesületlensége meleg szobában kényelmes ültében is képes fagytól keményebben belé marni, a hajléktalanok irigyévé tenni, Karácsonykor, bármikor. Nap-szentülésre érek a szélső kertek alá. Az alkonytól rózsaszínes, érintetlen-tiszta óra mély álmú almafa kékeslila árnya vetül, ágára cinege rebben, vékonyat csengettyűz, aztán hangtalan aludni tér.

Dr. Milbik József

A debreceni Szent Anna-székesegyház két síremléke

1. rész

A két epitáfium, vagyis a falba illesztett feliratos sírkő a székesegyház két, a főoltárhoz legközelebb eső mellékhajójában látható, bár tekintetünk rendszerint inkább átsiklik az egyszerű, vörösmárvány lapon, amelyeken az írás, részben annak latin volta és régies betűi, részben pedig a fényviszonyok miatt nehezen olvasható.

A két sírlap – vagyis inkább azoknak személye, akiknek emlékezetét hivatottak megőrizni – azonban megérdemlik a figyelmet, hiszen nem akárcik voltak a maguk korában, és élettörténetük regényt ihlető, mint ahogy ez a bal (evangéliumi) oldalon levő Jézus Szíve kápolnában nyugvó egykori kuruc kapitány, majd a Rákóczi felkelés bukása után kegyelmet és magas hivatal betöltő (a „Hétszemélyes tábla” vagyis a legfőbb bíróság, a Kúria részének tagja volt), 1756-ban elhunyt *várad* és *micskei Baranyi Miklós* esetében meg is történt (Ld. Jókai Mór: *Eget vívó asszonyszív c. regénye*).

Életének története oly mértékben volt kalandos és vargabetűkkel teli, hogy még legnagyobb mesemondónk sem talált okot annak színezésére, csak, mint írta, a periratok hű tolmácsolására szorítkozott... A történet dióhéjban: a református Baranyi Miklós és Ungvári Katalin, Ungvári Sámuelnek, egy Debrecenben élő „görög” kereskedőnek, ortodox vallású leánya egymásba szerettek. A leány és atyja áttértek a református hitre, ikonjaikat és más, a görögkeleti életmódra jellemző kellékeiket eltávolították, házukat fehérre meszeltették. A házasság megkötetett, de az ifjú férj hamarosan a labanc kézen levő Nagyvárad ostromára sietett, hol jó sokáig elidőzött, majd amikor hazatért, nejét áldott állapotban találta. Öröme azonban nem volt, mert feleségét időközben megvádolták, hogy egy patikárius legénnyel, akit Jókai az első ismert magyar festőművésszel, Mányoki Ádámmal azonosított, kezdett tiltott viszonyt, miközben modellt ült neki. A festő ugyanis mind őt, mind a férjet megfestette – a férj megbízásából. Mányoki egyébként halálos párbaj vétsége miatt Drezdából, hol udvari festőként dolgozott, menekült Debrecenbe. A debreceni törvény a házasságtörőket fővesztéssel fenyegette (vagyis fejük képletes elvesztését követte volna annak valóságos volta is...). Igaz, ha a vád hamis volt, a pletykálóknak először a nyelvét tépték ki, majd később, enyhítve a szigoron csak „a kihúzott nyelvre lakatot tettek, s úgy vezették végig a városon”.

Ítélethozatalra azonban nem került sor, mert Má-

nyoki Ádám a tömlöcből megszökött és meg sem állt Krakkóig, Ungvári Katalin ártatlansága pedig oly nyilvánvaló volt, hogy a közvélemény nyomására szabadon engedték. Aszíve alatt hordott kisfiú megszületett és kapta a keresztségben ugyancsak a Miklós nevet. Apja nem ismerte el, sőt, miután a református egyház nem volt hajlandó elválasztani feleségétől, katolikus hitre tért át és elvette egy gazdag özvegyasszony leányát, Sándor Zsuzsannát, akitől öt fia született (egyikük ugyancsak a Miklós nevet kapta, de gyermekkorban elhalt). Ungvári Katalin nem törődött bele fia „törvénytelené” minősítésébe, a fokozatosan növekvő Baranyi-vagyonból való teljes kirekesztésbe. Reformátusként a pápához fordult igazságért, aki a kalocsai érsekséget bízta meg ügye kivizsgálásával, amely minden kétséget kizáróan megállapította, hogy nem történt házasságtörés és az ifjabb Baranyi Miklós törvényes szülött. Jókai leírása szerint ezt elősegítette Mányokinak az idősebb Baranyi Miklóst olyan idős korában ábrázoló festménye, melyre a gyermek – lévén azonos életkorban a per idejére – megszólalásig hasonlított, valamint Mányokinak halálos ágyán diktált levele, amelyben megvallotta, hogy bár tetszett neki a fiatal szalmaözvegy, az soha, semmikor a legkisebb biztatásban sem részesítette. A levél a krakkói érsekségtől került Kalocsára.

Az erkölcsi elégtételt nem követte azonban a polgári jogi, még kevésbé az örökösödési elégtétel, hanem Baranyi Miklósnak, az atyának első házasságából született gyermekét kirekesztő 1752-es végrendelete („*Ennek előtte Német Uttzán, mostan pedig P P. Piaristák ellenében Szent Anna Uttzán lakó Baranyi Miklós nevet usurpáló (használó) Debreczeni Civishez semmi relatiomat nem tudom, s nem tartom, azért ő is sem Ősi, sem aquirált (szerzett) Jóságimhoz Jussát nem tarthattya, mellyből per expressum ki rekesztem.*”) évtizedekig tartó pert indította el. Az ítélet megszületésekor, 1785. április 12-én, a felperes Baranyi Miklós 83 éves volt és még három évet élt. Az egykori alperes, aki ellen még Ungvári Katalin, az elhagyott első feleség indította meg a pert fia érdekében 1712-ben, ekkor már 30 éve halott volt. Baranyi Miklós és Ungvári Katalin fia megmaradt Debrecenben, hol megbecsült civisként élt. Pere végső sikerében része volt annak is, hogy annak képviselőjét veje, Sinai Miklós, a híresen ékesszóló kollégiumi tanár, jogtudós, tiszteletes és városatyja vette át. A per tárgyát képező vagyon igen jelentős volt, hiszen, a micskein kívül még Hevesben,

Hontban és Gömörben is számtalan birtoktestből állt, ám az, hogy ezekből mennyi volt még a per végén a második házasságból származó örökösök birtokában és belőlük mennyi került végül II. Miklós leszármazottaihoz, nem tudtam megállapítani.

Sajnos a két arckép és a családi iratok nem kis része, melyet Jókai Mór még látott, a második háború viharában és az azt követő rablásokban eltűnt, megsemmisült. A család azonban több neves személyt adott a későbbi évszázadokban is, főispáni hivatalt betöltőtől honvéd ezredesig. Tudomásom szerint ma is élnek még tagjai.

A másik epitáfium mögött rejtőző francia származású de Bosfort lovag, a Mária Terézia rend tisztja keresztjének tulajdonosa, gróf Hadik András, Berlin megsarcolójának egykori hadsegéde útját, a messzi Nancy-tól a debreceni Szent Anna-templom Szeplőtelen Szűz kápolnájáig a következő számban írjuk meg.

Pfliegler György

Irodalom

Jókai Mór: Eget vívó asszonyszív. Kossuth kiadó, 2009.

Törvénykezés Bihar vármegyében. In: Bihar vármegye és Nagyvárad. (szerk. Borovszky Samu) Budapest, 1901. pp. 355-356.

Kordics Imre: A váradi és micskei Baranyi család. epa.oszk.hu/00100/00181/00005/19.htm

Szerdahelyi Zoltán: Egy köznemesi karrier: a Baranyi-család története a 18. században. URL: <http://mult-kor.hu/cikk.php?id=11786>, 2005. 11. 24.

A csend

„Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige.” (Jn 1, 1) Titok ez, misztérium, amelyre „az örök idők óta csend borult” (Rom 16, 25). De Isten még mielőtt szólna hozzánk, már az anyaméhben ismeri övéit. Misztérium az is, hogy a gonoszság erősödésekor hallgat. Nem felelt Jóbnak sem. Izaiás szerint ez a csend büntetés. Majd az idők teljességében Fia által szólt hozzánk. Szava természetlenül nem tér vissza. „Van ideje a hallgatásnak és van ideje a beszédnek.” (Préd 3, 7) A csend jelenthet határozatlanságot, jelenthet helyeslést, zavartságot, félelmet. „Fékezd a nyelvedet, hogy elkerüld a hibákat” – mondja az Írás. (Péld 10, 19) Az Isten előtti hallgatásban a bűn okozta szégyen is benne van. Az alázatos csönd – Mária názáreti csendje – a nyugalomhoz való eljutást eredményezi, amelyet az Úr az egészen kicsinyeknek ígért meg. (Mt 11, 25) Amikor Jézus megszületett, csend és béke honolt a földön, ami azt jelzi, hogy elérkezett az imádás és dicséret ideje. Jézus Krisztus hallgatott a kereszten, ügyét az Istenre bízta. Létszükséglet mindenki számára, hogy a bibliai Máriával együtt mi is a jobbik részt válasszuk. Ehhez az szükséges, hogy meghalljuk üzenetét, a kopogtatását szívünk ajtaján. A csend forrás, amely azután vezet bennünket. A csend tanít és megnyugtat. A hallgatás értékesebb

a beszédnél. Hallgatni a bölcsek között az érettség jele. A csend beszédes is, mert jelzi: nem vagy egyedül, közel az Úr. A csend nem üresség, nem pusztán várakozás, nem menekülés a munka elől, hanem befogadása az örök lét gazdagságának. A csendben megtisztul és letisztul az emberi lélek, szembesül a múlttal, magával és a jövővel. Felfedező utakra vezet, láttatja velünk, hogy mi a hitvány, és mi az értékes. Az egyiptomi remeték nem a munka elől menekültek a magányba, hanem megéreztek az Úrral való együttlét súlyát, boldogságát. Szent Jeromos számára termékeny és áldott volt a betlehemi magány. Szent Szórád Andrást az Úr hívta a remeteségbe. Szent Gellértet hazánkba vezette az Úr és a bakonybéli magányát nemcsak emberek keresték. Szent Benedek barlangja vonzotta a keresőket és szomjazó testvéreket. Jézus számtalanszor visszavonult, otthagya a népet, és egész éjszaka imádkozott. Neki is szüksége volt a természet csendjére, az Atya közelségére, az Atya akaratában való megerősödéssel. Az okos ember csendesen mosolyog, míg mások értetlenkednek. A hallgatag asszony Isten ajándéka, mert a sok fecsegés hiábavalóságot hoz felszínre.

Értékeljük a csendet, mert gazdagodunk általa!

Orosz Lőrinc, ny. plébános

Krakomperger Zoltán könyvének bemutatója

2017. szeptember 26-án, a Méliusz Könyvtárban került sor az Isten igéjének üdvrendi hatékonysága című könyv bemutatójára, melynek szerzője székesegyházunk plébánosa, Krakomperger Zoltán atya. A kötetet Dolhai Lajos, az Egri Hittudományi Főiskola rektora, a Nemzetközi Teológiai Bizottság tagja ismertette, és röviden a könyv szerzőjéről is szólt. Az eseményen előben elhangzottakat változtatás nélkül közöljük, és a nyár végén megjelent könyvújdonságot ezúton is ajánljuk olvasóink figyelmébe.

Öröm és megtiszteltetés számomra, hogy bemutathatom Dr. Krakomperger Zoltán teológiai tanár úr „Isten igéjének üdvrendi hatékonysága O. Semmelroth teológiájában” c. könyvét, ami Zoltán atya doktori dolgozata. A mű augusztusban jelent meg a JEL Könyvkiadónál. Kiadását évek óta terveztük. Az isteni gondviselés úgy rendezte a körülményeket, hogy éppen a reformáció jubileumi évében jelenik meg ez a mű, és segíteni kívánja az egyházaink közötti ökumenikus teológiai párbeszédet. Két okból

kifolyólag is örömmel igent mondtam a felkérésre. Egyrészt azért, mert Zoltán atya is a volt tanítványaim közé tartozik, és immáron 15 éve kollégám az Egri Hittudományi Főiskolán. Azután azért is, mert a könyv témája nem idegen számomra, hiszen annak idején, a hetvenes évek végén hasonló témakörben írtam a budapesti teológiai karon a doktori dolgozatomat. A disszertációm témája az volt, amivel foglalkozik ennek az új könyvnek a IV. fejezete: az Isten igéjének és a szentségeknek a viszonya, és ennek a viszonyoknak a tisztázása szempontjából igen jelentős O. Semmelroth teológiája, aki nagy mértékben segítette a katolikus teológiát ennek a kérdéskörnek az átgon- dolásában.

Méltó és igazságos, hogy először az auctor-t, a könyv szerzőjét mutassam be röviden. A kedves jelenlévők többsége valamelyest ismeri őt, hiszen 1995 és 2000 között volt ő már káplán a Szent Anna-plébánián, és 2014 óta a Debreceni Szent István Király plébánosa is volt a teológiai tanárság mellett. Zoltán atya 1968-ban született, Buj községben nevelkedett, és Ibrányban érettségizett. 1986-ban Egerben megkezdte teológiai tanulmányait, de az első év elvégzése után be kellett vonulnia katonának. A leszerelés után nálunk végezte el a második évet is. Tehetsége, hivatástudata és nyelvtudása miatt megadatott számára az a lehetőség, hogy ösztöndíjjal Innsbruckban folytassa teológiai tanulmányait, mint a jezsuiták által vezetett híres Papnevelő Intézet, a Canisianum növendéke. (És zárójelben meg kell jegyezni, hogy a „Tanítvány nagyobb lett a mesterénél”: annak idején Zoltán atya járt hozzám német külön órára, mostanában pedig én szoktam segítségét kérni német fordítások ügyében!). Teológiából a magiszteri fokozatot már az Innsbrucki Teológiai Karon megszerezte, de csak Budapesten lett teológiai doktor, mégpedig 2000-ben, azzal a dolgozattal, amit a mai napon itt ünnepélyes formában bemutatunk.

Több helyen volt káplán (Mátészalka, Nyíregyháza, Debrecen) és plébános, de Istennek legyen hála, 2002 óta az Egri Hittudományi Főiskolán a fundamentális teológia tanára. A teológiai oktatásban ez az alapozó jellegű teológiai tantárgy, különösen is fontos apologetikai szempontból, mert rámutat arra, hogy a mi hitünk értelmes hódolat az embert teremtő és üdvözíteni akaró Isten előtt.

Szeretném felhívni a kedves jelenlévők figyelmét a könyvben található két előszóra. A szerző előszavának első mondata rögtön világosan megfogalmazza ennek a könyvnek a célját: „Ez a munka azzal a szán-

dékkal készült, hogy Isten igéjének valóságát és üdvhatékonyágát körülvevő csendet megtörje”. Úgy érzem, hogy Krakomperger tanár úr ezzel a mondatral K. Barthnak, a híres protestáns teológusnak az egyik megfogalmazására utal. K. Barth kritikus megjegyzése szerint „a katolikus teológiában az ige teológiája helyett csak silentium altissimum van”. Nem akarok vitatkozni vele, de a régebbi katolikus teológiában is volt ige-teológia, de azt mi a „kinyilatkoztatás teológiája” címen tárgyaltuk, de kétségtelen tény, hogy a katolikus teológiában az elmúlt évszázadokban nem volt úgy kidolgozva az ige-teológia, mint a protestáns teológiákban. Sőt igazat adhatunk egy H. Fries nevű német teológusnak, aki a következőket írja ennek a disszertációnak a fő témájáról: „Az elmúlt évszázadok katolikus teológiájában az ige csak szóvá fokozódott le, s ezért önmagában nem rendelkezett belső méltósággal és erővel, hanem csupán külső kísérelője lehetett a kegyelmi valóságnak, amely egyedül a szentségeken keresztül juthatott el az emberhez”.

A rektori előszóban a könyv témájának aktualitását, jelentőséget szerettem volna kiemelni azzal a megállapítással, hogy a reformáció egyházai az elmúlt évszázadokban az „ige egyházai lettek”, ami azt jelenti, hogy az üdvösség eszközei közül az ige fontosságát hangsúlyozták a szentségek rovására. A katolikus egyház pedig a szentségek egyháza lett, mert de facto a szentségek lettek a kegyelem, ha nem is egyedüli, de legfontosabb forrásai. Így érthető módon a katolikus teológiában háttérbe szorult az Isten igéjének teológiája. A II. Vatikáni Zsinat óta megszűnt a kontroverz teológiának ez a negatív következménye, mert a zsinaton az Egyház átgondolta az ige teológiáját és újraértékelte az ige szolgálatát. És főleg a német teológiának, és német teológusok közül mindenképp előtt Otto Semmelroth-nak köszönhető, akinek életművét Zoltán atya tudományos igényességgel mutatja be disszertációjában. A könyv bevezető fejezetéből megtudjuk, hogy ez a nagy német teológus személyesen részt vett a II. Vatikáni Zsinaton, mint Hermann Volk bíboros teológiai tanácsadója, mint peritus.

Egy tartalmilag és formailag is szép 307 oldalas, kemény borítású könyvet vehetünk a mai napon a kezünkbe. A 28 oldalas bibliográfia és a német nyelvű összefoglaló is jelzi, hogy egy tudományos műről van szó. A könyv borítóján a mozaikok egy ravennai múzeum márvány oltáráról vett részletek (Muranói diptychon a 6. századból), amelyek olyan eseményeket ábrázolnak, amelyekről csak az Isten igéje alapján tudunk. A szerző személyiségére utal a könyv címlap megoldása, amelyen felül található a cím, és szerényen alul olvassuk a mű szerzőjét, valahogyan úgy,

mint a középkori kódexmásoló szerzeteseknél.

Annak idején a doktorandusz Zoltán atya 4 fejezetre osztotta a mondanivalóját. Az I. fejezet a disszertáció témájának megértési előfeltételeit és a dolgozat módszerét, az un. modus procedendi-t foglalja össze. Nagyon fontos ebben a részben a fogalom tisztázás, mert nyilvánvalóan tisztáznunk kell az Ige-fogalmát. Isten igéjének régóta ismert, de a híres református teológus, Karl Barth által klasszikusan megfogalmazott megkülönböztetés szerint 3 formája van: a megtestesült Ige (*verbum incarnatum*), a hirdetett (*verbum praedicatum*) és az írott (*verbum scriptum*).¹ Már az Ószövetség is beszél Isten igéjéről (*dabar Jahwe*), de számunkra az „ige” elsősorban Jézus Krisztus, akiben az Isten igéje „testté lett” (Jn 1, 14), hogy általa megkapjuk a kinyilatkoztatás teljességét. Az írott ige a Biblia, amely a prófétai és apostoli igehirdetés írásba foglalása a Szentlélek segítségével. A testté lett Igével napjainkban a bibliában is találkozhatunk, többek között az Egyház liturgiájában. Az Isten igéje, elsősorban mint üdvrendi valóság, mint az üdvtörténet lényeges szereplője áll előttünk ebben a könyvben.

A II. fejezet az Isten ajkáról elhangzó ige hatékonyságát mutatja be számunkra számtalan ószövetségi és újszövetségi bibliai példa segítségével.

A III. fejezet az Egyház ajkáról elhangzó isteni ige hatékonyságának bibliai és teológiai alapját fejti ki, mert nem feledkezhetünk meg arról, hogy Jézus Krisztus egyházat alapított, amelyben Isten igéjét érvényesen őrzik, és hatékonyan hirdetik. Ennek szép példáit már ott látjuk az Apostolok Cselekedeteinek könyvében, gondoljunk csak Péter apostol pünkösdi beszédére, amelynek eredményeként háromezer lélek megkeresztelkedett.

A IV. fejezet számunkra, katolikusok számára különösen is tanulságos, mert Isten igéjének üdvhatékonyágát a szentségekhez viszonyítva mutatja be számunkra. Hittel valljuk, hogy a feltámadt és megdicsőült Krisztus az Egyházban az igehirdetés és a szentség kiszolgáltatás által folytatja megváltói művét. Zoltán atya megfogalmazása szerint nyilvánvaló, hogy az igehirdetés és a szentségek egymásnak nem vetélytársai, a kettőt nem lehet szembeállítani egymással.

Valószínű, mindnyájan egyetértünk Vajta Vilmosnak, a strasbourgi Ökumenikus Kutatóintézet első igazgatójának megállapításával, aki röviden és világosan megfogalmazta annak a kérdésnek a lényegét, amiről Zoltán atya tárgyal ebben a fejezetben. Szerinte a problémás „és” kötőszót négyféle módon értel-

¹ Vö. BARTH, K., *Die kirchliche Dogmatik*, 1/1, Zürich 1967, 60-66.

mezhetjük.² Az ígét és a szentségeket egymással szembeállíthatjuk, ahogyan azt évszázadokon keresztül tettük (*das und als Kontroverse*). Az sem helyes, ha csak egymás mellé állítjuk az üdvösség két eszközét és nem vizsgáljuk a két valóság viszonyát (*das und als Nebeneinanderstellung*).³ Egyoldalúság veszélyét hordja magában a protestáns teológia megoldása, amely az ige felől értelmezi a szentségeket, de ugyanígy a katolikus is, amely a szentségek felől közelít az Isten ígétéhez (*das und als Vorrangstellung*). A megoldás helyes útja az, ha rámutatunk az ige és a szentségek benső, lényegi összefüggésére (*das und als Wechselbeziehung*). Zoltán atya könyve világosan rámutat arra, hogy a verbum és sacramentum viszonyának pontosabb meghatározása a német nyelvű teológiában már a II. Vatikáni Zsinat előtt megkezdődött. A kezdeti jellegzetes elgondolásokat három csoportba oszthatjuk. Az első csoportba azon teológusok nézete sorolható, akik az Isten ígétével kapcsolatban csak kegyelmet felkínáló, de azt nem közlő hatékonyságról beszéltek (V. Warnach). A második csoportba tartozó teológusok az ígéhirdetés és a szentség lineáris és komparatív egymásutánosságát elemezték (H. Schlier). A harmadik csoportba végül azon elméletek viszonymeghatározása sorolható, amelyek úgy tekintik a szentséget, mint az isteni ige hirdetésének legmagasabb és beteljesült formáját. (G. Söhngen, J. Betz, K. Rahner és H. O. Pesch).

Például Warnach szerint az Isten szavát úgy tekinthetjük, mint az üdvösség meghirdetését és felajánlását (Heilsangebot), a szentségeket pedig mint megvalósulását (Heilswirkung). H. Schlier úgy gondolja, hogy az ígéhirdetést csak „előszó” (Vorwort) a szentség „sűrített”, nagyobb hatékonyságú szavához (für das dichteste Wort). M. Schmaus a communio szempontjából vizsgálva a kérdést megállapítja, hogy a szentségekben Krisztussal való kapcsolatunk intenzívebb formája valósul meg. Ezeket az elgondolásokat ma már kevésnek tartjuk, mert az Isten ígétének szinte csak előkészítő szerepet szánta kegyelmi életben, és nem hangsúlyozza eléggé, hogy az Egyház ígéhirdetése az üdvösség hatékony jele. Rámutatnak azonban arra, hogy az ígéhirdetésnek nem önmagában és önmagáért van kegyelem közlő hatékonysága, hanem az Egyház szentségi életére irányulva.

A harmadik típusra világos példa K. Rahner, a 20. század második felének nagy jezsuita teológusa, aki így fogalmaz: „A szentségek Isten ígétének legtökéle-

tesebb megvalósulásai” (németül: höchste Wesenswerwirklichung Wort Gottes). A könyv utolsó, V. fejezete ezzel kapcsolatban bemutatja O. Semmelroth dialogikus modelljét a II. Vatikáni Zsinat mérlegén. A lényegét röviden talán így lehetne megfogalmazni: Ez a német teológus, akinek a tanítását mutatja be ez a könyv, az üdvtörténet, de különösképpen a Krisztusban megvalósuló üdvösségi mű struktúráját elemezve rámutat a helyes összefüggésre: ugyanaz a szerkezet figyelhető meg az egyházban és a szentségekben is. Az isteni szó jelzi és megvalósítja a felülről lefelé (Istentől ember felé) irányuló vonalat, míg a szentségek az alulról felfelé (embertől Isten felé) menő irányulást jelentik.⁴

„Rem tenere, verba sequentur” – „urald a dolgot, illetve urald a témát, akkor majd jönnek a szavak is”. Ezt a bölcsességet Marcus Porcius Cato-nak tulajdonítják, akit mint idősebb Cato-t is szoktunk emlegetni (Kr. e. 234-149). Megalapozottan, túlzás nélkül állíthatom, hogy Krakomperger tanár úr uralja a témát: jól megismerte O. Semmelroth teológiáját, azt megértette és azt 300 oldalon keresztül részletesen, tudományos igényességgel összefoglalja a doktori bizottság és a magyar olvasó közönség számára.

Engedtessek meg nekem még egy befejező gondolat: Szent Bonaventuránál, a nagy ferences teológusnál olvastam a következőt: „Quadruplex et modus faciendi librum”, ami magyarul azt jelenti, „a könyvek szerzői között négyfélélt különböztethetünk meg”, és felsorolja ezeket: *commentator, compiler, scriptor és auctor*.

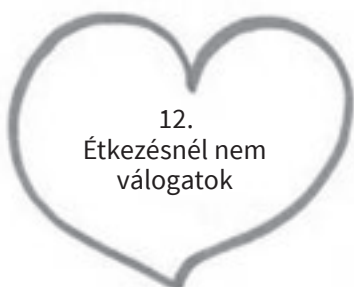
Nyugodtan mondhatjuk, hogy Krakomperger Zoltán teológiai tanár úr scriptor és auctor. Scriptor, aki összegyűjti szakterülete szakirodalmát, olvas és elemez, hogy az olvasókat biztos tudással és az ismeretek szintézisével ajándékozza meg (Kuminetz, A kiengesztelődés szentségei, Előszó, 15). De Bonaventura szerint *auctor*-nak is nevezhetjük, hiszen „*már átment azon a tisztítóúton, melyen át szakterületét egyszerre tudja szemlélni kellő közelségből és távolságból, s az alapelvek fényében helyesen látja mind a problémákat, mint pedig az azokra adandó lehetséges válaszokat*”.

Gratulálok a szerzőnek a több éves munkát igénylő disszertáció elkészítéséhez, örülök annak, hogy végre megjelent ez a hézagpótló tematikájú könyv, és remélhetőleg ennek segítségével egyre többen belátják azt, hogy a katolikus egyház nemcsak a szentségek egyháza.

2 VAJTA, V., *Evangelium und Sakrament – Entwurf einer Problemstellung*, in: *Oecumenica* 1970, Jahrbuch für ökumenische Forschung (szerk.: G. Gassmann-Vajta), Gütersloh 1970, 10-11.

3 Erre jó példa a Kempis Tamástól származó *Imitatio Christi* IV,11,4) és a II. Vatikáni Zsinat dokumentumaiban megjelenő „két asztal” elve (vö. DV 21, PC 6, PO 18, SC 48), amely egyszerűen csak egymást mellé állítja Isten ígétét és a szentségeket.

4 Vö. SEMMELROTH, O., *Wirkendes Wort. Zur Theologie der Verkündigung*, Frankfurt a.M 1962, 125.

12.
Étkezésnél nem
válogatok

14.
Felhívom
a nagymamámat

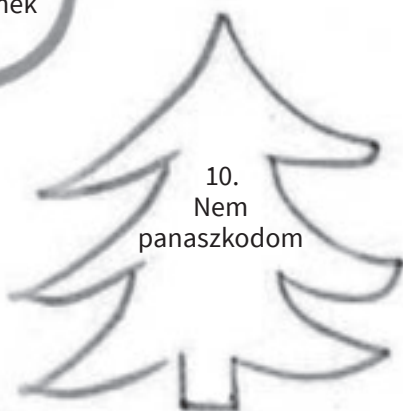
20.
Megtanulok egy
karácsonyi
éneket

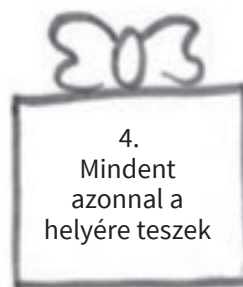
3.
Örömet
szerzek a
szüleimnek

19.
Megdicsérek másokat

10.
Nem
panaszodom

4.
Mindent
azonnal a
helyére teszek

16.
Imádkozom
a barátaimért

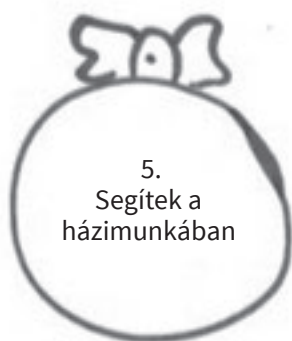

7.
Nem
felesek

15.
Ma nem
nézek tévét

Adventi

5.
Segítek a
házimunkában

22.
Első szóra felkelek

2.
Figyelek
a szentmisén,
imádkozom,
énekelek

1.
Ma este én mondom
vagy olvasok mesét
a családomnak

23.
Meglepetést készítek

18.
Napközben
is
imádkozom

6.
Megtesszek
valamit
mások helyett

11.
Igyekszem ma
csendben lenni

24.
Hálát adok az Úrnak

13.
Megosztom másokkal
a játékaimat

9.
Nem tartok haragot,
kibékülök

naptár

17.
Megtanulok egy
mondatot a
Szentírásból

21.
Imádkozom
elhunyt
szeretteimért

8.
Rendet teszek
a szobámban és
az asztalomon

Családtervezés és a gyermektelenség keresztje

A gyermektelenség problémája egyre több házaspárt érint. Környezeti hatások, örökletes tényezők, betegségek külön-külön, vagy akár együtt is okai lehetnek annak, hogy nem születhet természetes módon gyermek. Vajon a tudomány minden válasza, megoldása helyes ebben a témakörben? Mikortól kell azt mondani Istennek, hogy legyen meg a Te akaratod? Záborszky László, lapunk főszerkesztője két szerzőt kért fel – egy orvost és egy papot –, akik az alábbiakban kifejtik, hogy mit kell tudni a lombikprogramról.

Az elmúlt hónapokban komoly vita lángolt fel a sajtóban Veres András püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökének augusztus 20-án, államalapító Szent István királyunk ünnepén elmondott szentbeszéde nyomán. A média félrevezető, torzító hatását olyan manipulációval éri el, hogy a mély gondolatokat tartalmazó teljes szentbeszédéből (1230 szó, 7534 karakter) kiemel két mondatot, (37 szó, 297 karakter), de ennek a gondolatnak is csak az utolsó mondatával foglalkozik, miszerint: „egy fondorlatosan megfogalmazott, a jó szándék köntösébe bújtatott törvény által, amely figyelmen kívül hagyja a krisztusi értékrendet, észrevétlenül is belopódzik a ke-

resztény értékekre építkező társadalom önfeladásának mételye! **Láthattuk ezt legutóbb például a lombikbibi-program támogatásának növelésével kapcsolatos rendelkezésben...**”

Egy hazugság akkor a legveszélyesebb, ha megkérdőjelezhetetlen igazságelemeket is tartalmaz. Ilyen igazság, hogy minden jóakarátú ember a legszebb hivatásnak az anyaságot, és a gyermeknevelést tartja. A gyermektelenség keresztje nagyon nagy teher, ezért a családok a társadalom segítségét jogosan igénylik. Veres András püspök úr a veszélyt nagyon pontosan megfogalmazta; egy fondorlatos, a jó szándék köntösébe bújtatott intézkedés, amely figyelmen kívül hagyja a krisztusi értékeket, megtéveszti még a jóakarátú embereket is. Így lehet a lelkiismeret szavát elnyomni.

Az emberi természetben gyökerezik, hogy a férfi és a nő szeretetének, önátadásának legmagasabb szintjén fogan az élet. A lombik technika révén a nő legszebb hivatása, az új élet befogadása egy személytelen „technika” termékévé válik, amivel Huxley „Szép új világ”-át építjük. A másik súlyos erkölcsi kérdés, hogy az ember mi alapján dönthet a beültetendő megtermékenyített petesejt és a lefagyasztásra szánt számfelületi embriók sorsáról?

Egyre több a gyermektelen házaspárak száma. Ennek hátterében elsősorban az áll, hogy a gyermekvállalás egyre későbbi életkorra tolódik ki. Emellett vélhetően a hosszas hormonális fogamzásgátlás, a művi abortusz is hozzájárulhat a gyermektelenséghez.

A Betegápoló Irgalmasrend Budai Irgalmasrendi Kórháza és a Bethesda Gyermekkórház együttműkö-

A mesterséges megtermékenyítés az erkölcsi-teológia mérlegén

A mesterséges megtermékenyítés kérdése – minden aktualitása ellenére –, már nem is annyira a közelmúlt problémája. Miután 1978-ban megszületett az első ún. „lombikbibi”, elmondhatjuk, hogy létezik ez a mód egy nemzedéknyi ideje! Fel kell tennünk a kérdést, hogy erkölcsileg elfogadható-e? Mindenki, így a katolikus egyház tagjai is szembe kerülnek ezzel a kérdéssel. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a házasságkötések egyre nagyobb százalékánál jelentkeznek a meddőségi problémák mind a férfiak, mind a nők oldaláról. A probléma nem kíméli a katolikus házasságkötéseket sem, ezért szük-

séges, hogy ismerve az egyház álláspontját, tudjanak az érintettek felelősségteljes döntést hozni. Tévedés lenne azt gondolni, hogy itt nem merülnek fel komoly erkölcsi kérdések, vagy amit intézmények ajánlanak, azok garantáltan erkölcsös megoldások.

A döntéshez mindenképpen érdemes végiggondolni az élet keletkezésének néhány jellemzőjét. Az élet, az életadás a világ legszebb és legtitokzatosabb dolgai közé tartozik. A gyermeket az ember kapja, s így ajándéknak kell őt tekintenie. Ellentmondásos módon az ember érte és ellene is mindent képes megtenni. Számolnia kell azzal, hogy amit görcsösen akar, az könnyen kudarcba fulladhat, még a természetes folyamat esetében is. Ezért nem véletlen, hogy a katolikus erkölcsi értékelés az Isten által teremtett rendből, s az erre épülő bibliai szemléletből indul ki. Azt tanítja, hogy a gyermek a házastársakat egyesítő szeretet aktusából jöjjön létre. Az önátadás és a nemzés ne váljon szét, mert összetartozásuk adja az emberi

désével egy új keresztény anyasági központ nyílik a közeljövőben, ahol nagy hangsúlyt fogunk fordítani a gyermektelenség oki kezelésére és a születendő gyermek és édesanyja méltóságára.

Kiemelnék Veres András püspök úr beszédéből még egy megfontolásra javasolt gondolatot: „Jézus Krisztus evangéliuma, Isten törvénye jó alap az élethez, és minden ember javát szolgálja. A minket teremtő Isten ugyanis beleoltotta minden ember szívébe az azon értékek felé való vágyódást, amelyek széppé és boldoggá tehetik mind az egyén, mind a közösség életét. Ezeket az értékeket az ember részben értelmével is felismerheti, de esetleg csak fájdalmas és keserű csalódások árán jut el a belátásukra”.

Ma már a technika fejlődése nagyon sok lehetőséget nyújt számunkra, erre nagyon sok példát találunk az orvostudomány területén. De nem minden válik hasznunkra azokból a lehetőségekből, amit a technika nyújthat. A Teremtés könyve (Ter 2, 16) írja: „Az Úr-isten parancsot adott az embernek: A kert minden fájáról ehetsz. De a jó és a rossz tudás fájáról ne egyél, mert amely napon eszel róla, meghalsz.” Veres András püspök úr beszéde elindíthatja a közös gondolkodást arról, hogy több veszélytelen módszer bemutatásával és bevezetésével (mint a NaPro technika) hogyan tudnánk segíteni a gyermekre vágyó asszonyoknak, elkerülve azt, hogy „esetleg csak fájdalmas és keserű csalódások árán” juthassanak el az értékek belátására.

Dr. Rojkovich Bernadette
a Magyar Bioetikai Társaság elnöke

A szerzőről

A Magyar Bioetikai Társaság 1993-ban alakult, az Alapszabályában megfogalmazott *céljai és feladatai* közé tartozik a bioetika és határterületeinek tudományos igényű tanulmányozása, fejlesztése, az etikai állásfoglalások terjesztése elsősorban előadások, konferenciák, tanfolyamok rendezésével.

A Társaság különös figyelmet kíván szentelni az élet tiszteletére és védelmére, az emberi jogok, a társadalom és a gazdaság etikai kérdéseire, az emberi környezet és a természet megőrzésének és fejlesztésének feladataira. A bioetika feladata az állami jogalkotás előkészítésében részt venni, hogy az álla-

mi jogalkotás is elismerje az emberi élet szent és sérthetetlen voltát, személyes emberi méltóságát, fogantatástól kezdve a természetes végéig, ahogy ezt Magyarország alaptörvénye biztosítja. Az élet kultúrájának terjesztésében közös párbeszédet kell folytatnunk minden jószándékú emberrel a keresztény hagyomány szellemében, figyelemmel a más eszmei irányzatok szempontjaira.

A Társaság jelenlegi elnöke dr. Rojkovich Bernadette reumatológus, klinikai farmakológus, a Budai Irgalmasrendi Kórház osztályvezető főorvosa.

nemzés méltóságát, és biztosítja minden ember jogát, hogy a teljes emberi eredetnek megfelelő körülmények között lépjen a világba. S érdemes megállni egy pillanatra, mert itt szinte mindig csak a szülők jogáról esik szó. Pedig a gyermekhez jutás nem jog, mert ő nem tárgy, amit megszerezhetünk vagy birtokolhatunk. Sőt, nem tagadható, hogy akit a döntés leginkább érinteni fog, az a születendő élet, s miért ne lenne neki joga teljes szexuális aktusból, s a legmagasabb szintű szeretet háttéréből születnie? Az emberi élet méltóságának megőrzését teljes körűen, fenntartások nélkül, csak a természetes folyamat biztosítja, ezért a Donum vitae kezdetű egyházi dokumentum 1987-ben a mesterséges megtermékenyítést, mint erkölcsileg nem vállalható, elutasította. Ugyanakkor mégsem egyszerű ezek mérlegelése a bűn szempontjából.

A mesterséges megtermékenyítési eljárásoknak alapvetően két fajtája van: 1. homológ, amikor házas-

ságon belül, a férjtől származik az ondósejt, és 2. heterológ, amikor házasságon kívüli adományozótól. Ez utóbbi erkölcsileg teljesen vállalhatatlan, míg előbbiben az erkölcsi negatívum az utóbbihoz képest nyilván kisebb. Módszerét tekintve kétféle technikája van: 1. mesterséges ondóbevitel (inszemináció) az anya szervezetébe, vagy 2. lombikban (in vitro) történő megtermékenyítés (ez a lombikprogram), amikor már mesterségesen megtermékenyített petesejtet, zigótát, a legkisebb emberkezdeményt helyezik az anya szervezetébe, akit már a személynek kijáró védelemben kell részesíteni! Az egyház tanítása azért nevezi ezeket erkölcstelen cselekedeteknek, mert az életadást elszakítják a házastársak egyesülésétől, a személy eredetét a technika uralma alá helyezik, „gyártják” a gyerekeket, valamint harmadik személyt is bevonva a házastársak közé, a gyermeknek azt a jogát megsértik, hogy szülei kizárólag egymás által váljanak szülővé. Ezen túl a lombikprogram több ponton

súlyosan megcsorbítja az emberi, személyi méltóságot. Ez utóbbit tekintjük át a továbbiakban.

A lombikprogram veszélyei a következők: 1. Az ivarsejtek manipulációja. Ezek minden más sejtől különböznek. Egyetlen szerepük az, hogy az apa és az anya génállományának átörökítésével új emberi lényt hozzanak létre. Ezért tisztelettel kell bánni velük, nem lenne szabad manipulációnak kitenni, s csupán laboratóriumi anyagként kezelni őket. 2. Az embrió-szelektáció problémája. A lombikprogram során több embrió jön létre, és általában egyet, kettőt, vagy hármat ültetnek be az anyaméhbe. A kiválasztás kétféle módon történik: Az orvosok azokat az embriókat választják ki, melyek elég erősnek tűnnek az életben maradáshoz. A nem ilyeneket elpusztítják, „likvidálják”. Amennyiben a sikeresen beültetett embriók esetében fejlődési rendellenességet tapasztalnak, még akkor is megtörténhet a likvidálás, amit „kicsippenésnek” neveznek. Mindkét említett eljárás konkrét abortusz, vagy legalábbis azzal azonos szintű beavatkozás. Amennyiben több mint egy vagy két embrió fejlődik a méhben és nincs semmi probléma, akkor is javasolhatnak az anyának embrióredukciót, a többes terhesség veszélyeinek elkerülése végett, ami szintén művi abortálás. A nő testén kívüli megtermékenyítés, az embriók minőségi szelektálásával sajnos együtt jár, ami az eugenika egyik – erkölcsileg elfogadhatatlan – formája. 3. „Számfeletti” embriók. Fel kell tenni a furcsa kérdést: Mondhatjuk-e, hogy egy ember számfeletti? Az embriók laboratóriumi előállításánál, „terméknek” tekintve az embriót könnyű kimondani az igent – abszolút méltatlanul! Azoktól az embrióktól, melyekkel a szülőknek, orvosoknak nincs tervük, vagy nem az elvárt – olykor hóboros – igényeknek megfelelően jöttek össze, s létszámfeletti, fölöslegessé lettek, háromféle módon lehet megszabadulni: megsemmisítik őket, azaz megölik az emberi lényeket, vagy lefagyasztják őket, s amennyiben kb. 5-7 éven belül nem kerülnek beültetésre, szintén likvidálják őket, vagy tudományos kutatás, ill. kísérleti célra használják fel őket, biológiai „anyagként” hasznosítva, ami minden bizonnyal egyben a halálukat is jelenti. Csak az USA-ban kb. 600.000 lefagyasztott zigóta van jelenleg, számuk évente kb. 19.000-rel növekszik! 4. A spermiuminjekciós megtermékenyítésnél nem keletkeznek fölösleges zigóták, viszont az ivarsejt kiválasztása nagyon rizikós, mert a legaktívabbnak tűnők egyáltalán nem biztos, hogy egészségesek is. 5. A sikeresség, eredményesség. Jelenleg kb. minden 17 embrióból 16 elpusztul, 1-nek van esélye az életben maradásra, egészsége kérdéses. 6. Bérnyaság. A mesterséges megtermékenyítés ezt lehetővé teszi, erkölcsileg elfogadhatatlan, hazánkban nem engedé-

lyezett. 7. S nem utolsó sorban fennáll a terméketlenség átörökítésének veszélye.

Mindezen tények fényében nem könnyű a válasz, amit a katolikus erkölcs mondhat a mesterséges megtermékenyítésben gondolkodók számára. S nem elégséges, hogy csak az érdekeljen bennünket, hogy bűn vagy nem bűn? Először is az egyház leszögezi, hogy a házasságban élők szeretetet kapcsolata akkor is teljes értékű, ha jó szándékuk és akaratuk ellenére nem születik gyermekük. A gyermek után vágyóknak elsősorban azt mondja, hogy minden olyan orvosi kezelést vállalhatnak, melyek a természetes nemzés gyümölcsöt hozó eredményességét szolgálják. Ajánlja a NaPro technika alkalmazását, mely olyan orvosi tevékenység, mely kezeli, gyógyítja a meddőséget, s 25-30 %-ban eredményesnek mondható. Sajnos hazánkban jelenleg csak 2 orvos foglalkozik vele, számuk bizonyára növekedni fog. Sok olyan pszichológiai, élettani, lelki tényező is lehet akadályként a háttérben, mely türelemmel, megértéssel, hittel, szeretettel kiküszöbölhető. Eredménytelenség esetén az örökbefogadást ajánlja az egyház. Ugyanis a technizálás, mint láthattuk is, igen nagy veszélyeket hordoz. Maga az ember sérülhet és veszhet el a folyamatokban. Az emberi önértelmezés súlyos válságba kerülhet. (Miért is vagyok itt? Ki vagyok egyáltalán? Kikhez tartozom tulajdonképpen?) Az természetes, hogy az így létrejött gyermekek személyi méltósága megkérdőjelezhető. Riasztó következményei lehetnek, hogy az anyaság, apaság „földarabolása” fölrobbanthatja a családokat, házasságokat, s a felelősség sokszoros elutasítását eredményezheti, pl. ha fogyatékos gyerek születne mégis. A Donum vitae álláspontja megalapozottnak tűnik. Nagyon magas az ár, amit fizetni kell azért, hogy a technika erre a területre betört. Olyan lehetőségek tárulnak föl, melyek következményei nyomasztóbbak lehetnek a gyermekekkel szemben, amit eredetileg megszüntetni szerettek volna.

Amennyiben egy házaspár mégis vállalná a mesterséges megtermékenyítést, akkor tudniuk kell, hogy rendkívül nehéz, és kockázatos folyamatot vállalnak, ami nem biztos, hogy eredményes lesz, és egészségüket is súlyosan érinthetik a kezelések. Mindazonáltal ebben az esetben sem szabad „minden mindegy” alapon gondolkodni. Az egyház elutasítja a mesterséges megtermékenyítést, de csak a homológ, házasságon belüli formát tudja toleránsabban értékelni, azt is csak abban az esetben, ha a megtermékenyített zigóták mindegyikének jó sorsa biztosított, tehát beültetésre kerülnek, ki van zárva „kicsippenésük”, „redukciójuk”, s ki van zárva a számfölöttiek „likvidálása”, s ugyanez a lefagyasztott

és magára hagyott zigóták sorsára is vonatkozik. Ezek mindegyike abortusznak minősül, ami kimeríti a súlyos bűn kategóriáját. Aki tehát ezt vállalja, ismerie kell a folyamat részleteit, s a legkisebb emberkezdemények védelmét is fel kell vállalnia, ki kell világosan kötnie elvárását – akár az orvosok véleményével szemben is –, mert ellenkező esetben az ő fe-

lelősségük, hogy tolerálhatatlan, súlyosan erkölcstelen és bűnös folyamatok részesei lesznek annak összes terhével együtt. Sajnálatos tapasztalat, hogy az orvos esetleg nem hajlandó teljesíteni a szülők erkölcsi elvárását. Jogos tehát az állandó imádság a gyermeket kívánók, és a segítő orvosok helyes döntéseiert.

Dr. Soltész János teológiai tanár

A szerzőről

Dr. Soltész János atya 1958. június 11-én született Szakolyon. 1984. augusztus 5-én Nyíregyházán szentelték pappá, ahol ettől az évtől kezdve 1989-ig segédlelkészként, valamint a Görögkatolikus Papnevelő Intézetben tanulmányi prefektusként szolgált. Ezt követően három évig Kisléta parókusa volt és ezzel egy időben megkezdte munkáját a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskolán, ahol napjainkban is teológiát oktat. 1993–2011 között a főis-

kola levelező-, majd 1995-től – 2007-es rektori ki nevezéséig – a hittanár szakának igazgatója. A 2000-es évek elején a Hajdúdorogi Görögkatolikus Kórházlelkészségen volt kórházlelkész. A Hittudományi Főiskolán 2011-ben ért véget, a Görögkatolikus Papnevelő Intézetben pedig ekkor kezdődött el rektori hivatása. 2015–2016 között a Nyíregyházi Egyházmegye apostoli kormányzó általános helyettese címet töltötte be.

Szerk.

Gyermekáldás természetesen

KÖNYVAJÁNLÓ

Az Új Ember kiadó gondozásában a napokban megjelenő *Gyermekáldás természetesen* című kötet a katolikus meddő házaspárok számára erkölcsileg is elfogadható családtervezési módszerről, a NaPro Technológiáról szól, Veres András püspök atya ajánlásával. A szerző, Schaffler Orsolya a könyv bevezetőjében a módszer kialakulásának történetét ismerteti, majd két lengyel orvossal folytatott beszélgetést közöl, akik a NaPro Technológia neves képviselői. Az oldalakon a módszer egyik hazai oktatója is megszólal. Elmondja, hogy munkája során miért döntött a meddőségi kezelés természetes útja mellett, és ismerteti annak lényegét.

A könyv második felében olyan házaspárok sikertörténeteit olvashatjuk, akik a NaPro Technológiának köszönhetően váltak szülőkké. A legreménytelenebbnek tartott esetekben is, legyen az sikertelen lombikkezelés vagy teljes lemondás a saját gyermek születéséről, a személyre szabott egyedi diagnózis, az időzített kezelések, valamint a meddőségi kezelésben már ismert és alkalmazott gyógyszerek együttes alkalmazása gyümölcsözővé lett az addig gyermektelen párok számára. Istentől megáldva, természetesen...

Szerk.

Debreceni missio ad gentes

Egy teljesen új formájú evangelizációs misszió indult szerte a világban 2009-ben. XVI. Benedek pápa áldásával 13 kis közösség, több mint 500 testvér kelt útra Észak-Amerikától Ázsiáig a legkülönbözőbb országokba, köztük Magyarországra is. A neokatekumenális út, amely hazánkban 1983-ban honosodott meg, legújabb gyümölcse a debreceni missio ad gentes, amely 2017 májusában alapított.

A keresztény Európa mára missziós területté vált, a legősibb családmódellet kiveszendőben van, az emberek egyedül vannak, bezárkóznak, remény nélkül és folyamatos félelemben élnek anyagi – egzisztenciális helyzetük miatt, sóvárogva várják, hogy valaki reményt adjon nekik.

Ferenc pápa szinte minden beszédében az új evangelizációt hangsúlyozza, nincs fontosabb dolog, mint ezekhez az emberekhez eljuttatni a feltámadt Krisztus örömhírét. A neokatekumenális út igen sok gyümölcset termelt a magyar Egyház számára: papokat, szerzetes nővéreket, fiatalokat, akik szemináriumban (papnevelő intézet) vannak és missziós családokat, sok-sok gyermekkel.

A „missio ad gentes” tagjai, akik itt Debrecenben élnek, több mint 15 éve közösségbe járnak. Az úton kapták az egyháztól Isten ingyenes szeretetét, ezt a kincset adják most tovább az utca emberének. A neokatekumenális út természetete, hogy a II. Vatikáni Zsinat tanítása nyomán, az egyházon belül a plébániákon a Szentlélek erejével kisközösségeket hoz létre. A felnőtt hitre való nevelés útján a testvérek hosszabb idő elteltével mutatni kezdik az egységnek és a feltámadt Krisztus szeretetének jeleit. Ezekben a közösségekben a legkülönbözőbb korú és anyagi helyzetű emberek vannak, mégis együtt maradnak. Magyarországon a legidősebb közösség több mint 30 éve együtt van. Elfogadják egymást, ahogyan vannak, mert mindnyájan találkoztak a feltámadt Krisztus ingyenes szeretetével, a közösségükben, a testvéreken keresztül. Ezek a jelek – a szeretet a kereszt dimenziójában és az egység – hívják a többi embert a hitre, hogy forduljanak Isten felé.

Eddig a neokatekumenális úttal és az egyházzal leginkább azok találkozhattak, akik valamilyen kapcsolatban vannak a plébániákkal, vagy egy katolikus ismerősük hívta őket az útra. Magyarországon több mint 1000 testvér jár az út közösségeibe.

Az ad gentes misszió nagy lépést tesz a hétköznapi emberek felé. Leginkább azok felé, akik senkitől semmilyen formában nem hallanak a feltámadt Krisztus-

tusról és az egyházzal. Arról hogy van valaki, aki feltétel nélkül szereti őket, hogy a halállal nincs vége az életnek, és hogy minden ember életének valódi és mély értelme van. A misszió formája egy kis keresztény közösség, amely a szekularizált (elvilágiasodott) területekre (mint egy implantátum) „beültetve”, megkezdheti közösségi életét.

A missziós közösség négy családból, két egyedülálló asszonyból vagy lányból, egy seminaristából (kispap) és egy papból áll. A pap a közösség tagja és azt szolgálja. A családok, akik misszióba indulhatnak, már régóta az úton vannak. Nyitottak az élet ajándékára, melyet Isten ad nekik. Ennek köszönhetően sok (nem ritkán 8-10) gyermekkel indulnak a misszióba. Ezek a családok semmi mást nem tesznek, mint élnek hétköznapi és keresztény közösségi életüket az adott területen. Szép lassan megismerik őket a szomszédok, az iskolatársak és azok szülei. Kialakul egy „párbeszéd” közöttük. Látják, hogy ezek a testvérek olyanok, mint ők. Dolgoznak vagy éppen munkanélküliek, de függetlenül az anyagi helyzetüktől boldogan és békében élnek, és van valami, ami sokkal fontosabb számukra minden másnál – a kapcsolatuk Istennel. Ez szemet szúr az őket szemlélőknek. Hogyan lehetséges ez ebben a szekularizált (világi) és fogyasztásközpontú világban, ahol kötelező mindenkinek – a munkának alárendelve – megvalósítania önmagát, és megfelelni a világ elvárásainak?

Istennel való kapcsolatuknak, és abból fakadó belső békéjüknek köszönhetően, akár az utcára is ki mernek menni, bátorítani az utca emberét, hívni őket az egyházba, és adni nekik Krisztus békéjét.

Az ad gentes missziót a katolikus egyház vezetői kérhetik az út kezdeményezőitől. A püspökök szerződést írnak alá az út kezdeményezőivel a misszió segítségére. Magyarországon Erdő Péter bíboros, Ternyák Csaba érsek és Palánki Ferenc püspök úr kérte Budapest, Miskolc, Egerben és Debrecenben. Debrecenben a családok a Kassai Campus közelében, illetve a belvárosban bérelnek lakást. A pap, seminarista segítőjével szintén a belvárosban lakik.

A közösség hetente legalább két alkalommal összejön igeliturgia és eucharisztia (szentmise) ünneplésére.

Vadászi László a misszió papja

Imaszándékok

- Marica gyógyulásáért, a vaksága elmúlásáért és a családjáért
- A gyerekek együtt maradásáért. Legyen bennük elég szeretet, megértés, felelősségérzet a családért és a négy gyermekért
- Hitüket elhagyó nagyszülőkért
- Édesanyámért, hogy sokáig tudjon értünk imádkozni
- Péterért és a családjáért
- Balázs unokámért és a családjáért

- Marika lányomért, hogy erős legyen a hite
- Edináért, Róbertért és Lacikáért
- Barátnóm, Erzsike gyógyulásáért
- Súlyos beteg lányomért
- Gy. Csaba gyógyulásáért
- Az unokákért, hogy tartsák meg a hitüket
- Ildikóért és a családjáért
- Ági gyógyulásáért, valamint a most elhunyt férjéért és családjáért
- Norbertért és a családjáért

Felhívás

A Debreceni Katolikus Figyelő szerkesztősége továbbra is várja azokat az Istennek címzett kéréseket, amelyekért mások is imádkozhatnak. Az imaszándékokat a Szent Anna-székesegyház újságos polcán elhelyezett zárt dobozban is gyűjtjük, és az újság következő számában közzé tesszük.

Templomi illemszabályok

A templom szent hely. Isten háza és a mennyország kapuja. Belépés előtt telefonunkat kapcsoljuk ki.

Be- és kimenetnél a szenteltvizet ne fröcsköljük széjjel, ne rázzuk le a kezünkről, hanem mindig csak keresztvetésre használjuk, és jobb térdünket földig hajtva köszöntsük a legméltóságosabb Oltáriszentséget.

A pap áldását magunkra keresztet vetve fogadjuk.

A templombejáratot nem torlaszoljuk el, hanem beljebb megyünk, az ülőhelyeket feltöltjük, nem tolakodunk, nem forgolódunk hátrafelé, magánimánkat magunkban mondjuk.

Nem beszélgetünk egymással. Nem formálhatunk jogot közös padokban egy megszokott helyhez, nem áll jogunkban mást onnan elküldeni.

Illetlenség zsörtölődést kezdeni a templom falai között. A fiatalabbak, főképp a gyermekek vonakodás nélkül engedjék át helyüket a padban a náluk idősebbeknek.

A szentmise és minden egyéb szertartás kezdetére érkezünk, és csak a befejezés után távozzunk. Súlyos neveltlenség istentisztelet közben be- és kijárni a templomból, hacsak súlyos ok vagy rosszullet nem kényszerít bennünket erre. Az ajtókat ne csapkodjuk, nyitva se hagyjuk, hanem csendesen nyissuk és csukjuk be.

Senki sem szentségtelenítheti meg a templomot szemérmetlenül rövid, kivágott vagy átlátszó ruhákkal. Ilyen öltözetben szentségekhöz sem járulhat.

Fölöslegesen ne csevegjünk, ne köhécseljünk, hangosan ne sóhajtozzunk, táskánkat ne zörgessük, pénzünket ne csörgessük, a templomban ne járkáljunk indokolatlanul.

A pap imádságára hangosan és értelmesen felelünk mindnyájan, egyszerre. A közös énekekben is vegyünk részt, különösen, ha jó hanggal és jó hallással áldott meg bennünket az Isten. Az énekeket azonban mindig a kántor vezeti.

Virágot ne tegyünk az oltárra vagy terítőkre, hanem vigyük a sekrestyébe, s mondjuk meg, hogy hova szántuk. A pénznek a helye pedig a perselyben van.

A szülők tanítsák, intsék gyermekeiket az illedelmes templomi viselkedésre.

A templomban Istennel és magunkkal foglalkozzunk. Isten legyen minden gondunk és gondolatunk. A világias gondokat és gondolatokat hagyjuk erre az időre kívül!

*(Új Misszió, Katolikus Folyóirat
2009. novemberi számának
felhasználásával)*

Bemutatkoznak a ministránsok

Most induló rovatunkban bemutatjuk azokat a fiatalokat, akik hétről hétre vállalják a ministrálás örömteli és felelősségteljes feladatait. Első alkalommal Mezei Botonddal és Branda Milánnal beszélgettünk.

- *Mutatkozz be kérlek, néhány mondatban!*
- Mezei Botond vagyok, 18 éves, most vagyok végzős a Svetitsben. Nagyon szeretek focizni és programozni.
- *Mikor és hogyan kezdtél el ministrálni?*
- Először elsős koromban ministráltam, akkor még Kocsis Gábor atya volt a káplán. Eleinte csak figyeltem, majd az idő múlásával egyre több mindent csináltam. Emlékszem, hogy mikor először olvashattam könyörgéseket, akkor annyira kicsi voltam, hogy egy külön kis állványra kellett felálljak, hogy lássam a könyvet, és elérjem a mikrofont. Azóta majdnem minden vasárnap ministrálok, többnyire itt a Szent Anna-székes-egyházban.
- *Miért jó ministránsnak lenni?*
- Ha a padokban ülök, nem tehetek semmit, de ha ministrálok, tevékeny részese lehetek a szentmisének. Örülök, hogy segíthetek. Továbbá így új barátságokat alakíthatok ki azokkal, akikkel egy szentmisén ministrálok.
- *Mit üzennél azoknak, akik gondolkoznak rajta, hogy vállalják ezt a szolgálatot?*
- Elsősorban, hogy ne féljenek! Jöjjenek bátran és próbálják ki! Az érzés, hogy segítesz, szolgálsz, olyan felemelő, hogy azt a padban ülve nem lehet meg tapasztalni. Idővel meg lehet tanulni mindent, és akkor a kezdeti szorongás könnyen elillan, és a helyébe minden alkalommal egy felemelő érzés fog lépni, várni fogod a következő alkalmat, hogy szolgálhass, ministrálhass.

- *Mutatkozz be kérlek, néhány mondatban!*
- Branda Milán vagyok, 10 éves. Itt lakom Debrecenben, és a Svetits Katolikus Általános Iskola 4. c osztályába járok. Szüleimmel és öcsémmel élek. Anyukám és apukám egyházi munkahelyen dolgoznak. Nagyon szeretek focizni és filmeket nézni.
- *Mikor és hogyan kezdtél el ministrálni?*
- Első osztályos koromban kezdtem el ministrálni szüleim és Bancsi Zoltán atya biztatására. Bátorított az is, hogy több osztálytársam és barátom ministrált már akkor.
- *Miért jó ministránsnak lenni?*
- Azért szeretek ministrálni, mert ilyenkor tudom, hogy a pap bácsi után én vagyok a második legfontosabb személy az Úr szolgálatában.
- *Mit üzennél azoknak, akik gondolkoznak rajta, hogy vállalják ezt a szolgálatot?*
- Hívom és várom őket szívesen. Itt mindenki kedves és jószívű, aki jön ministrálni, lelki támogatást is kap. Nem kell félni, mert minden tennivalót elmagyaráznak mise előtt, és csak akkor kapunk új feladatot, ha az előző már tökéletesen megy, és szeretnénk is azt elvégezni. A legfontosabb és legjobb feladat szerintem a tálcázás, mely során az áldoztatáskor segítem a szentmisét bemutató atyát.
- Időnként rendeznek ministráns találkozót, ahol a püspök atyával, akár a pápával is találkozhatunk, és nagyon sok ministráns szórakozik együtt. Én nagyon szeretek ministrálni!

*Feketéné Nagy Magdolna
Szalontainé Virágh Viktória*

Kedves Gyerekek!

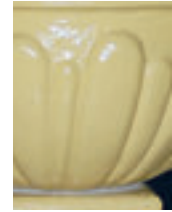
JÁTÉKRA HÍVUNK BENNETEKET...

Ha helyesen fejtitek meg az alábbi keresztrejtvényt, a zöld színű oszlopba kerülő betűkből egy ismert adventi ének kezdő szavait olvashatjátok össze. Megfejtésként küldjétek el ennek az éneknek az első négy sorát!

1. A Szentségek száma
2. János apostol testvére
3. Mária idős rokona
4. Megváltásunk jele
5. Ő a király Jézus születésekor
6. A Szentírás utolsó könyve
7. Így hívják a pápát
8. Az első Evangélium szerzője
9. Szentírás
10. A Szentcsalád egyik tagja
11. A főapostol

A megfejtéseket a rejtveny.szentanna@gmail.com e-mail címre várjuk, 2017. december 20-ig.

Vajon mi lehet a képen? A válasz szorosan kapcsolódik a Szent Anna székesegyházhoz.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

A rejtvényt összeállította:
Feketéné Nagy Magdolna és
Szalontainé Virágh Viktória

A Szeretek Rózsafüzért imádkozni témájú gyermekrajz pályázat közönségdíjas alkotását Gyarmati Rita készítette. Köszönjük neki és a pályázat valamennyi résztvevőjének a szebbnél szebb rajzokat!

A gesztenyéből készült Rózsafüzért, a hitoktatáson résztvevő gyermekek keze munkájának eredményét néhány napig a hívek is szemügyre vehették.

Feketén-fehéren az internetről

3. rész

ÁRTALMAS VAGY ÁRTALMATLAN, KORLÁTLANUL VAGY ÉSSZERŰEN – FOLYTATÁS

Több addiktív tevékenység kapcsolódik az internethez: Az online kommunikáció (chat, Facebook stb.) az egyik ilyen tevékenység, itt a társas kapcsolódás iránti vágy lehet a szükséglet.

A másik függőséget okozó tevékenység a játék, az online szerepjátékokban való részvétel, amely az identitás kérdésével függ össze. A felhasználó itt lehetőséget kap, hogy a sajátjától nagyon eltérő személyiségek álarcába bújjon. Sok internetező egyféle álarcot alakít ki magának, és ezzel az új, kedve szerint beállított identitással vesz részt a hálózat „életében”. A kialakuló „arc nélküli közösségek” sajátos intimitást hordoznak, saját „játékszabályok” alakulnak ki. Lehetőséget nyújtanak a valóságból való kilépésre, és egy virtuális közeg nyújtotta új lehetőségek átélésére. Egyfajta biztonságot nyújt, miközben egy befogadó vagy éppen exkluzivista közösséghez való tartozás élményét adja. Ugyanakkor teret enged a kreativitásra, az önkifejezésre, a személyes kompetencia átélésére. Ezek a sajátosságok a valóság bizonyos fokú behelyettesítésére teszik alkalmassá az internetes világhálót. Sokszor pont a serdülők esnek az online szerepjátékok csapdájába, akik életüknek abban a szakaszában vannak, amikor fel kell építeniük az identitásukat, rá kell jönniük, kik is ők valójában. Ennek a szükségletnek, ennek a keresésnek a torz kielégítése is lehet az online szerepjáték.

A harmadik ilyen tevékenység az online-pornó. Az internet-pornó függőség a szélessávú internet elterjedésével vált világjelenséggé (2006). A készítő erő az újdonság utáni vágy. Az internetes pornó pontosan a változatosság élményét adja, ráadásul mindenféle látszólagos kockázat nélkül. Az emberi agy hamar rá szokik ezekre az ingerekre, és éppúgy, mint a drogoknál egyre több és több kell belőle, egyre elevebb tartalmakkal. Ezek a tartalmak viszont egyre jobban elrugaszkodnak a valóságtól. Mivel a férfi elsősorban vizuális alkat, így vizuálisan annyira túlingereltté válik, hogy egyfajta ingerküszöb emelkedés fog bekövetkezni. Pár év alatt az internet-pornó révén ez az ingerküszöb annyira megnövekedhet, hogy a szexuális válasz szempontjából egy 60-70 éves kort tud elérni egy huszonéves fiatal. A mindennapi örömek általában nem elégítenek ki egy pornófüggőt. A hagyományos szexualitás is teljesen unalmassá válhat a számára. Az élménnyel járó öröm tehát függést okozhat, melynek következtében az akaratereje is lecsökken. Fontos kijelenteni, hogy az internet-pornó nem szex!

Mivel az önkontrollért felelős magasabb rendű agykérgi területek csak jóval a serdülőkor után érnek meg, így különösen a 20 év alatti fiatalok a legveszélyeztetettebbek. Az internetes pornóoldalak használóinak jelentős része viszont 12-17 éves. Az első internetes pornóélményükkel a gyerekek átlagosan 11 évesen találkoznak. A szorongó típusúak és a narcisztikus személyiségek is veszélyben vannak.

Különösen nehéz az erről való leszokás, hiszen ösidők óta köztudott, hogy az emberiség két alapvető és legerősebb ösztöne az életösztön és a fajfenntartás ösztöne. Valójában az agy fizikai elváltozása okozza a problémát, nem pszichológiai jellegű. Reményeink szerint az emberiség, különösen a fiatalok nem fognak elindulni azon az úton, amelyik tovább erősítheti a valódi kapcsolat nélküli, személytelen és magányos szexualitást.

A negyedik ilyen tevékenység a kényszeres filmleltetés. A filmekben megjelenő brutalitás és az idegket pattanásig feszítő jelenetek feldolgozása még egy felnőtt számára sem egyszerű. Egy olyan gyerek, akit a passzív médiafogyasztás eltompít, még csak megélni sem tudja, amit lát. A tapasztalata azt diktálja neki, hogy a képernyőn mindenféle dolog megtörténhet. Hol azt látja, hogy kergeti a róka a nyulat, hol pedig azt, hogy nevetnek az emberek, amikor Donald kacska és Pluto laposra verik egymást, majd mintha mi sem történt volna, újra felkelnek. Birkózók verik be egymás koponyáját ordító tömeg előtt, majd pedig azt látja a gyerek, hogy két ember szeretkezik, vagy például levágják egymás fejét. A szülők leszoktatták őket a természetes iszonyodásról. Már korán azt tapasztalják, hogy nincs semmi értelme mindezekben elgondolkodni. Megtanulják, hogy nem feltétlenül képesek megérteni, mi zajlik a képernyőn, ezért nem maga a történet fogja érdekelni őket, hanem egyre inkább kíváncsiak azokat a nagyon erős ingereket, – az élményt, amit egy-egy film közben átélnek.

Betegség a függőség-DSM5?

Ki is a függő? Aki heti 30-40 órát tölt számítógép előtt, és ennek csupán egy tizedét tölti ki a tanulás vagy munka, az idő nagy részében chatel, e-mailezik vagy játszik.

Mi az internet-függés? Egy kényszerítő, impulzív erejű rendellenesség, ami magában foglalja az online és offline számítógép használatot és legalább 4 különböző típusa van: túlzásba vitt játék, szexuális tartalmak látogatása, társasági érintkezés e-mailen

vagy online üzenőkön keresztül, kényszeres filmletöltés. Mindegyik típus a következő tüneteket hordozza magában: Az időérék elvesztése, a napi teendők elhanyagolása. Ha nem használhatja a számítógépet, elvonási tünetek jelentkeznek, pl. harag, düh, feszültség, alacsony ingerküszöb és stressztűrő képesség, depresszió. A tolerancia kitolódása: egyre nagyobb igény jobb és gyorsabb gépre, jobb szoftverre és több játékidőre. Negatív visszajelzések: problémák az iskolában vagy a munkahelyen, viták, hazugságok, antiszociális viselkedés, elszigeteltség, a teljesítő-képesség csökkenése, dekoncentrálttság, fáradtság, egészségügyi problémák.

A fentiek a pszichés tünetek, vannak azonban fizikai tünetek is: carpal tunnel-szindróma (kéz, ujjak zsibbadása), szemszárazság, hát- és derékfájás, étkezési rendellenességek, étkezések kihagyása, a személyes higiénia elhanyagolása, alvászavarok vagy az alvásminták megváltozása. A függőség továbbá elősegítheti a különböző civilizációs betegségek kialakulását: elhízás, magas vérnyomás, de közvetve a daganatok kialakulása is ide sorolható. A nem alvás, a kevés mozgás és az elektroszmog blokkolja az immunrendszert, így gyakoribbá válnak a visszatérő fertőzések, gyulladások és allergiás betegségek.

Folytatjuk

Dr. Kárpáti Levente

A Szent Anna-székesegyház urnatemetője használatának szabályai

A méltó temetés és a halottak nyughelye előtti tiszteltetés joga mindenkit megillet.

Az urnatemetőben mindenki a temetkezési hely funkciójának, csendjének és a kegyeletnek megfelelő magaviseletet köteles tanúsítani.

Tilos minden olyan magatartás vagy tevékenység, amely a látogatók körében megbotráncozást kelt vagy kelthet, illetve kegyeletsértő, zavarja vagy akadályozza a kegyeleti jog gyakorlását/gyakorolhatóságát vagy az altemplomban végzett liturgiát.

Az urnatemetőben 10 éven aluli gyermek felügyelet (kísérő) nélkül nem tartózkodhat.

Az urnatemetőbe állatot bevinni, beengedni – a vakvezető kutya kivételével – tilos.

Az urnafülkék fedőlapjait leszerelni, azokra bármiféle díszítést akasztani tilos.

A temetési szertartást követő 6 nap után a virágok az urnatemető rendjének és tisztaságának megőrzése érdekében eltávolíthatók az urnatemetőből. A virágokon elhelyezett szalagokat nem őrizzük meg.

A temetéskor és az urnatemető látogatásakor – adottságaink miatt – kegyeletük kifejezésére kizárólag 1 db főkoszorú, valamint néhány szál virág elhelyezésére van mód.

Az urnatemető rendjének megővése érdekében virágot a földön elhelyezett vázába lehet tenni, olyan méretűre vágva, hogy a körülötte lévő urnatáblákból semmilyen részt sem takarhat el. A virágváza tisztítása az elhunyt hozzátartozóinak kötelessége; ez kizárólag az udvaron a kerti csapnál végezhető. Művirágok és -koszorúk elhelyezése nem megengedett!

Az urnatáblára tilos felszerelni akasztót, vázát, képet, virágot, koszorút. Az ennek ellenére felszerelt akasztót, vázát, képet, virágot, koszorút és az urnatemető használati rendjét zavaró tárgyakat jogosultak vagyunk eltávolítani.

Az altemplomban tűzvédelmi és állagmegóvási okok miatt gyertya égetése nem megengedett. Mécses vagy elektromos mécses gyújtására mécsesállvány szolgál az oltár közelében.

Noha urnatemetőnk őrzéséről gondoskodunk, sajnos mégis történnek eltulajdonítások. Az ellopott tárgyakért (pl. váza, szobor, kép) és virágokért nem tudunk felelősséget vállalni. Az esetleges lopásokat, kérjük, minél előbb jelezzék a plébániahivatalban.

Kérjük a mobiltelefonok használatának teljes mellőzését az altemplom látogatásának idejére!

Az altemplom urnatemetője a béke, az imádság, az áhítat és a nyugalom helye. Kérjük, hogy az urnatemetőben a csendet őrizzük meg. Hangos beszéddel ne zavarjuk mások imádságos megemlékezését, illetve a kegyeleti szertartásokat.

Dr. Krakomperger Zoltán plébános

Lapzárta!

Következő számunk 2018. február 14-én, hamvazószerdán jelenik meg. Kérjük, hogy a megjelentetni kívánt cikkeket 2018. január 17. szerdáig küldjék el az impresszumban megadott emailcímek egyikére, vagy személyesen adják le a plébánián. A mellékelt képeket mindig külön fájlban kérjük, nem a szövegbe beágyazva!

Közösségek és programjaik a székesegyházi plébánián

nap	óra	program	helye
minden hétfő	10.00	Baba-Mama klub	Szent József Ált. Isk. (Szent Anna u. 19.) földszinti tornaszobája
minden hónap 3. hétfő	18.45	Katolikus Művelődés- és Filmklub	Szt. József Gimnázium díszterme
minden kedd	19.00	Egyetemista hittancsoport a Szt. László Katolikus Szakkollégiumban	Simonyi út 38.
minden hónap 1. és 3. kedd	18.45	Bibliaóra Téma: Jézus boldogmondásai	7. hittanterem
minden hónap 2. és 4. kedd	18.45	A szentmise részeinek liturgiátörténeti és liturgikus teológiai magyarázata	7. hittanterem
minden hónap 1. és 3. szerda	18.45	Katekumenátus felnőtt keresztelkedni akaróknak, megkeresztelteknek, de a többi szentségben még nem részesülteknek és áttérőknek	7. hittanterem
minden hónap 2. és 4. szerda	18.45	Hitismeretelmélyítő: Milyennek akarta Jézus a benne hívők közösségét?	7. hittanterem
minden hónap 1. és 3. csütörtök	08.45	Szépkorúak Önsegítő Klubja	6. hittanterem
minden hónap 2. péntek	18.45	Akolitusok Továbbképző Köre	6. hittanterem
minden hónap 3. péntek	18.45	18-30 év közötti egyedülállók és jegyesek	6. hittanterem
minden hónap 1. vasárnap	15.00	Fiatal családosok vasárnapi köre	Szt. József Gimnázium földszinti 21/22. terem

Plébániai hitoktatás

A 2017–2018. TANÉVBEN

nap, óra	csoport	hitoktató	helye
péntek, 14.00	leány- és fiúcserkészek	Gulyásné Felkay Ágnes Medve József	Szent Imre-terem
péntek, 16.30	az idén elsőáldozottak és ministránsok	Feketéné Nagy Magdolna, Szalontainé Virágh Viktória	6. hittanterem
	elsőáldozási felkészítő a 3., 4. osztályos és elsőáldozásban még nem részesült gyerekeknek	Torma Katalin Teréz nővér	5. hittanterem
szombat, 10.00	liturgikus gyermekkórus (szkóla)	Dobos Mihály kántor	székesegyház
szombat, 19.00	14-19 év közötti ifjúságnak	Reznek Ádám atya	6. hittanterem